

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbudelsesskrift

til

den offentlige Examens

i

Metropolitanskolen

i Juli 1850.

-
1. Første Ussnit af en Afhandling om Zo-Mythen af Overlærer C. Berg.
 2. Skoleafsterretninger af Rector, Prof. B. Borgen.

Kjøbenhavn.

Trykt i det Schultziske Office.

I.

Første Afsnit
af
en Afskrift om Jo-Mythen.

Af

C. Berg,

Overlæser.

Dintrent ved Paasketider blev jeg af Hr. Professor Borgen
anmodet om at skrive den lille Afhandling, som pleier i Sko-
lens Program at gaae forud for de aarlige Skoleesterretninger.
Jeg var dengang netop beskaeftiget med at undersøge
Jo-Mythen, som jeg ved Læsningen af Aischylos var bleven
nydt til nyiere at gaae ind paa. De mange, ofte hinanden
ophævende, Forsøg, som Nyere — Heyne, G. Hermann, Hug,
Kreuzer, Böttiger, Welcker o. s. v. — have gjort, forat udtyde
denne Mythe, gjør Behandlingen af den overmaade trættende.
Vel finder man Sagnets Hovedtræk udpegede hos hver af
dem — og det er unægteligen en Hjælp —, men tillige an-
vendte ester enhvers særegne Anskuelse. Snart har man phi-
losopherende ligesom revet det abstrakte Indhold ud af den
poetiske Form, hvori Mythen er indklædt, og med Skjønhe-
den — den poetiske Form — tillige tilintetgjort Mythens
Sandhed; snart har man ad Historiens Bei gjort Tankens
lette Fostre til materielle Fakta. Det forekom mig derfor
nødvendigt at slæge ind paa en Bei, som afgiver en Deel .

fra den sædvanlige. Medens man nemlig ellers belærende fremstiller en Mythes Betydning og støtter Forklaringen ved Henviisninger til de og de Steder hos Forfatterne, har jeg foretrukket, først som en simpel Beviser at føre Læseren omkring til de gamle Forfattere; derefter at give en saavidt muligt udtømmende Fremstilling af de Mieres Opfattelse; og endelig selv forsøge paa at bringe Læseren til at faae i det mindste en Anelse om Mythens ældste Betydning. I dette Aars Program kan fun komme første Afdeling, da jeg for Dieblifiket har faa ringe Tid til min Raadighed.

Det er en betydningsfuld bemærkning, som Herodot har gjort, idet han i anden Bog af sin Historie siger, at Homer og Hesiod have forfattet Hellenernes Theogoni, have givet Guderne Navne, tildeelt hver bestemte Cresposter, Færdigheder o. s. v. Paa den ene Side udtaler han herved den Sandhed, at disse Digttere fremtraadte paa en Tid, da Stammerne ikke længer saa skarpt stode ligeoversor hverandre; da Bevidstheden om fælles Nationalitet begyndte at røre sig over Hellas; da den syldigere og klarere Anskuelse af olympiske Guder, med Zens i Spidsen, trængte den dunkle Tro paa mere physiske Magter tilside; da ideale Billeder af selve det menneskelige og nationale Liv traadte istedenfor den usklare Anelse om noget Høiere, som Naturens Verel — forskellig efter de lokale Forholde — og Tanken om noget Hünsides fremkaldte. Paa den anden Side blive Herodots Ord et Vidnesbyrd til om den mægtige Indflydelse Homers Genius udøvede paa Tidsalderen ¹⁾). Men desto forsigtigere maae

¹⁾) „Größte Sympatie mit den Neigungen, Anschauungen, Richtungen des Volkes auf der Seite des Dichters und dazu die Gabe des Gesanges und höchste Virtuosität in der Ausübung: auf der Seite des Volkes dagegen, was natürliche Folge einer solchen Kunst ist, größte Geneigtheit, in den Gedanken und Worten des Dichters seine eigenen Vorstellungen wiederzufinden und in dieser besseren und bestimmteren Form sich von neuem anzueignen. Unmöglich ist es dabei, daß ein Dichter einen anderen Glauben habe, als das Volk, wenigstens in den Zeiten, wo die Religion Alles, die Incunabeln aller Bildung, die Vermittlerin jedes Austausches von Gefühlen oder Gedanken ist“. Preller. Demeter u. Persephone. S. 269. Smlygn. K. D. Müller. Kleine Schriften. II, S. 91.

dersor saavel Homer som senere Digtene i deres anthropomorphistiske Retning benyttes, hvor det gjælder om at auffue de ældre Natursabler, og Detfr. Müller¹⁾ gjør netop med Hensyn hertil opmærksom paa, at Homer ikke altid bør tjene som Bevis for eller imod en Natursabels Elde. Den herroiske Tids frigeriske Liv, der i hei Grad var gjennemtrængt af sandelig Kraft- og Livsfylde, vilde gjenfinde — hvis jeg tør bruge saa stærkt et Udtryk — sig selv eller sin Bedrift overalt. Alt hvad der optræder som handlende hos Homer handler paa menneskeviis og føler som Mennesker, det være Mennesker eller Guder eller Dyr²⁾. — Da det nu er af den høieste Vigtighed, for rigtigen at kunne fatte den tredie Periode af det græske religiøse Liv, da Cleusis blev Centrum, og Dionysos, Demeter og Persephone Hovedgjenstande for Tilbedelsen, idetmindste at faae en Forestilling om den ældre Natursymbolik, som blev trængt tilside af den heroisk-delphiske Retning, have flere af Nutidens Mythologer især rettet desres Bestræbelser paa at fremstille en enkelt Guddoms Fleerhed af Stikkeler, deels i forskjellige Landsdele, deels til forskjellige Tider. Et lille Forsøg paa at gaae, i disses Godspor har jeg vovet at gjøre ved her at begynde paa en Afhandling om Dio-Mythen.

I.

De vigtigere skriftlige Mindesmærker fra Oldtiden om denne Mythe.

Hvorvidt Homer har kjendt Mythen, er ikke aldeles klart. I det bekjendte Sted i fjerntende Bog af Iliaden

¹⁾ Kleine Schriften 2 B. S. 119.

²⁾ f. Gr. Achilles's Heste. Smagn. D. Müller. Prolegom. 3. e. w. Myth. S. 83.

(B. 315), hvor Homer unægteligt med et vist næsten skægtigt Lune har fortalt de gamle Pelasgers Lære om Here's og Zeus's *ιερούς γάμους*, omtaler Zeus ikke Jo blandt dem, han har elsket. Det Eneste, som i Iliaden og Odysseen tyder hen paa Mythen, er det uden nogensomhelst Forklaring forekommende Tilsnavn til Hermes, *'Αργειφόντης*. Uagtet vel Eustathios¹⁾ giver en heel Deel Forklaringer, synes dog den at staae fastest „παρὰ τὸ *'Αργον τὸν πολυόμματον* οὐνα περονεῦσθαι υπὸ αὐτοῦ, τὸν *'Ιοὺς φύλακα*“²⁾. Hos Hesiod findes derimod flere Spor af Mythen. Af det Hesiodiske³⁾ Digt, Aligmios, er bevaret to Fragmenter, der berøre denne Mythe, det ene hos Stephan fra Byzantz⁴⁾, det andet i Scholiet til Euripides's *Φοίνισσαι*⁵⁾. — Alischylos har paa sin eller sin Tids Maade anvendt Mythen paa flere Steder. I Stykket „den bundne Prometheus“ kommer Jo paa sin Omflakken til den Klippe i Østen, hvortil

¹⁾ Til Odys. 5. p. 1522, 52 = 206, 14.

— Iliad. 2. p. 182 = 138.

²⁾ Smgl. Nißch. Odys. I. S. 72. Mørkligt er forresten følgende Scholie til Hesiod. B. 384 af *"Ἐργα καὶ ἡμέραι : Αργειφόντης, ἦ τοι δὲ ἐν Αργῷ τρωῶν . . . εἰρηνικὸς γάρ δὲ θεός καὶ ἀγενδής· οἱ δὲ νεώτεροι, ὅτι *'Αργον ἐφόνευσαν τὸν πανόπτην.* — Dgs. *βοῶπις* hensøres til Mythen af Egermann og Panoska.*

³⁾ S. Dünker. Fragm. ep. Poes. S. 56. Der har været en Strid om, hvo ø Aligmios poliōs er i Fragmentet hos Euripides's Scholia. S. Goettling, Hesiod. p. XXVIII. Welcker, Episch. Cycl. I, S. 266. Dfr. Müller, Prolegom. S. 399. — Marckscheffel (fragm. Hesiod. p. 161) synes imidlertid med tilstrækkelige Grunde at have bevist, at Digteren er Hesiod.

⁴⁾ „*Αβάντις*“. ὡς *'Ησιόδος ἐν Αἴγιμον δευτέρῳ περὶ *'Ιοῦς* νῆσῳ ἐν *Αβαντίδι δῆ.**

*τὴν πρὸν *Αβαντίδα* πικλησικὸν θεοὶ αἰὲν ἔορτε,*
τὴν τὸτε ἐπούνυμον Εὔβοιαν βοὸς ὠνόμασεν Ζεύς.

⁵⁾ Schol. til B. 1131. Tzehes Sl. S. 843 fg.

*Kαὶ οἱ ἐπίσηπον *"Αργον* ἵει πρατερόν τε μέγαν τε*

den gamle Titan nyligen er blevet smeddet af Hephaistos paa Zeus's Befaling. Her fortæller deels Jo selv¹⁾, deels

*Τέτρασιν ὁφθαλμοῖσιν ὄρώμενον ἔνθα καὶ ἔνθα·
Ἄκαμπτον δὲ οἱ ὥρσες θεὰ μένος, οὐδέ οἱ ὑπνος
Πίπτεν ἐπὶ βλεψάροις, φυλακὴ δ' ἔχεν ἐμπεδος αἰεὶ.*

Hertil kommer viistnok endnu (fmlgn. Apollodor. Biblioth. 2, 1, 3), hvad Scholiaen til Platons Sympos. 774. b, har bevarer, idet han siger: *Αφροδίσιος ὄρκος οὐκ ἐμποίημος, ἐπὶ τῶν δι' ἔρωτα ὀμνυόντων πολλάκις καὶ ἐπιορκούντων. μέμηται δὲ ταύτης (παροιμίας) καὶ Ἡσίοδος, λέγων*

*ἐκ τοῦδ' ὄρκον ἔθηκεν ἀπήμονα ἀνθρώπουσι
νοστιμίων ἔργων πέρι Κύπριδος [ἀφροδισίων].*

1) I. w. B. 645- 682.

645. *Ἄει γὰρ ὅψεις ἔννυχοι πολεύμεναι
Ἐς παρθενῶνας τοὺς ἐμοὺς παρηγόρουν
Δειοῖσι μόνθοις ὡς μεγ' εὐδαῖμον κόρη,
Τι παρθενεύει δαρὸν, ἔξον σοι γάμον
Τυχεῖν μεγίστον; Ζεὺς γὰρ ἴμέρον βίλει*
650. *Πρὸς σοῦ τέθαλπται, καὶ ἔνναιρεσθαι Κύπριν
Θέλει· σὺ δ', ὡς παῖ, μὴ πολακτίσῃς λέγος
Τὸ Ζηνὸς, ἀλλ' ἔξελθε πρὸς Λέρνης βαθὺν
Λειμῶνα, ποιμνας βουστάσεις τὲ πρὸς πατρὸς,
Ὦς ἂν τὸ δῖον ὄμμα λιωφῆσῃ πόθον·*
655. *Τοιοῦσδε πάσας εἰφρόνας ὀνείρασι
Ἔννειχόμην δύστηνος, ἔστε δὴ πατρὶ²
Ἐτήλην γεγωνεῖν νυκτίφοιτ' ὄνειρατα.
Ο δ' ἔς τε Πυθὼ καπὲν Δωδώνης πυκνοὺς
Θεοπρόπους ἵαλλεν, ὡς μάθῃ, τι χρὴ*
660. *Σεῶντ' ἦ λέγοντα δαιμοσιν πράττειν φίλα.
Ηκον δ' ἀναγγέλλοντες αἰολοστόμους
Χρησμοὺς ὀσήμους δυσκρίτως τ' εἰρημένους.
Τέλος δ' ἐναργῆς βάξεις ἥλθεν Ἰνάχῳ
Σαφῶς ἐπισκήπτονσα καὶ μυθουμένη,*
665. *"Εἶώ δόμων τε καὶ πάτρας ὡθεῖν ἐμὲ,
Ἀφετον ἀλλοσθαι γῆς ἐπ' ἐσχάτοις ὄροις.
Κεὶ μὴ θέλοι, πυρωπὸν ἐπὶ Διὸς μολεῦν
Κεραυνὸν, δις πᾶν ἔξαιστώσει γένος.
Τοιοῦσδε πεισθεὶς Λοξίου μαντεύμασιν*
670. *"Εἵλασέν με καπέκλεισε δωμάτων
Ἀκουσαν ἄκων ἀλλ' ἐπηνάγκαξέ νιν*

Prometheus²⁾), hvad der er vedersaret hende i hendes Forhold til Zeus. Hun taldes her βούκερως πάρθενος (B. 587) og νεράστις (B. 674), ikke βοῦς; der siges heller ikke bestemt, om Here eller Zeus har givet hende denne Skikkelse;

Διὸς χαλινὸς πρὸς βλαν πράσσειν τάδε.

Εἴθὺς δὲ μορφὴ καὶ φρένες διάστροφοι

“Ησαν, νεράστις δ’, ὡς ὁρᾶτ’, ὀξυοτόμῳ

675. *Μύωπι χρισθεῖσ’, ἐμμανεῖ σπιρτήματι*

“Ηισσον πρὸς εὔποτόν τε Κερχνείας ὁέος

Αέρνης ἄκραν τε βουνόλος δὲ γηγενῆς

“Αὐρατος ὁργὴν “Ἄργος ὑμάρτει, πυκνοῖς

“Οσσοις δεδορηῶς τοὺς ἔμους κατὰ στίβους.

680. *Ἀπροσδόκητος δ’ αὐτὸν αἰγνίδιος μόρος*

Τοῦ ζῆν ἀπεστέρησεν. οἰστρόπληξ δ’ ἐγοὶ

Μάστιγι θείᾳ γῆν πρὸς γῆς ἐλαύνομαι.

Smlgn. B. 567—576.

2) *Προμηθεύς.* B. 828—850.

828. *Ἐπεὶ γὰρ ἤλθεις πρὸς Μολοσσὸν γάπεδα,*

Τὴν αἰπύνωτόν τ’ ἀμφὶ Δωδώνην, ἵνα

Μαντεῖα θῦπος τ’ ἐστὶ Θεοπρωτοῦ Διὸς,

Τέρας τ’ ἄπιστον, αἱ προσήγοροι δρέες,

Τῷος ὦν σὺ λαμπρῶς κούδεν αἰνικτηρίως

Προσηγορεύθης ή Διὸς ολεινῇ δάμαρ

Μέλλονυσ’ ξεσεσθαι, — τῶνδε προσσαινει σὲ τι; —

835. *Ἐντεῦθεν οἰστρήσασα τὴν παρακτίαν*

Κέλευθον ἥξας πρὸς μέγαν οὐλπον Ρέας,

‘Αφ’ οὖ παλιμπλάγυτοισι χειμάζει δρόμοις.

Χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος μυχὸς,

Σαφῶς ἐπίστασ’, Ἰόνιος κεκλήσεται,

840. *Τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πάσιν βροτοῖς.*

Σημεῖά σοι τάδ’ ἐστὶ τῆς ἐμῆς φρενὸς,

‘Ως δέρκεται πλέον τι τοῦ πεφασμένου.

Τὰ λοιπὰ δ’ ὑμῖν τῇδε τ’ ἐς ποιῶν φράσω,

‘Ἐς ταυτὸν ἐλθὼν τῶν πάλαι λόγων ἵχνος.

845. *Ἐστιν πόλεις Κάνωβος ἐσχάτη κυθονὸς,*

Νεῖλον πρὸς αὐτῷ στόματι καὶ προσχώματι

‘Ἐνταῦθα δὴ σε Ζεὺς τίθησιν ἔμφρονα,

‘Ἐπαφῶν ἀπαρθεῖ κειρὶ καὶ θιγῶν μόνον.

‘Ἐπώνυμον δὲ τῶν Διὸς γεννημάτων

Τέξεις κελαινὸν “Ἐπαφον.

Ligesom ogsaa hele hendes Forhold til Zeus behandles paa en jart og dunkel¹⁾ Maade. Heller ikke findes der den ringeste Anhydning af, at hun er Præstinde ved Here's Helligdom. Thi den jomfruelige Sky, som udtaler sig saa smukt i de anførte Vers (645 o. ff.), tor vist ikke forklares med Hensyn til hendes Tempeltjeneste, ligesaa lidt som Inachos's Engstelighed (B. 658 o. ff.). — I de „Bønfaldende“ fremtræder Alt noget mere bestemt og — om jeg maa kalde det saaledes — mere sandligt. Her er hun Tempeltjenerinde, bliver forandret til en Boos af Here, Zeus træder som Tyr i Forhold til hende²⁾ o. s. v. Man sammenligne med de ovenfor anførte Steder af Prometheus Følgende af de „Bønfaldende“:

ХОРОС.

291. *Κληδοῦχον "Ἡρας φασὶ δωμάτων ποτὲ
Ίω γενέσθαι τῆδ' ἐν Ἀργείᾳ χθονὶ,
"Ην, ὡς μάλιστα ναὶ φάτις πολλὴ οὐατεῖ —*
 * * * * * * *

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

295. *Μὴ ναὶ λόγος τις Ζῆνα μιχθῆναι βροτῷ;
ХОРОС.*

Καὶ οὐνπάτα γ' "Ἡρας ταῦτα παλλαπισμάτων.

* * * * * * *

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

*Πῶς οὖν τελευτᾶ βασιλέων νείκη τάδε;
ХОРОС.*

Βοῦν τὴν γυναικὸν ἔθηκεν Ἀργεία θεός.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

300. *Οὐκοῦν πελάζει Ζεὺς ἐπ' εὐηραίρῳ βοῖ;*
 ХОРОС.

Φασὶν πρέποντα βουθόρῳ ταύρῳ δέμας.

¹⁾ S. t. Ex. B. 847—850.

²⁾ I Vers 564 faldes hun med den mærkelige Benævnelse "Ἡρας Θυίας (cod. medic.).

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Tί δῆτα πρὸς ταῦτ' ἄλοχος ἴσχυρὰ Διός;
ΧΟΡΟΣ.

Tὸν πάνθ' ὁρῶντα φύλακ' ἐπέστησεν βοῖ.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ποῖον πανόπτην οἰοβουκόλον λέγεις;
ΧΟΡΟΣ.

305. "Αργον, τὸν Ἐρμῆς παῖδα γῆς κατέκτανε.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Tί δ' οὖν ἔτευξεν ἄλλο δυσπότιμῳ βοῖ;
ΧΟΡΟΣ.

*Βοηλάτην μύωπα, πινητήριον,
Οἴστρον καλοῦσιν αὐτὸν οἱ Νείλον πέλας.*

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.
Toιγάρο νιν ἐν γῆς ἥλασεν μακρῷ δρόμῳ.
n. τ. λ. 1).

I begge Tragedier fremtræder Io forresten som Inachos's Datter, og Hjemstedet for Mythen er Argos; i begge indføres hendes Brødre Argos som γηγενῆς; som παις γῆς²⁾). —

¹⁾ Forresten træder ved Siden heraf efter den dunkle Etymologiseren frem i Vers 312: *Καὶ Ζεύς γ' ἐφάπτωρ χειρὶ φιτύει γόνον.* Smagn. Vers 576 n. f.

*Βίᾳ δ' ἀπημάντω σθένει καὶ θεῖαις ἐπιπνοίαις
Παντεῖαι, δακρύων δ' ἀποστάζει πένθιμον αἰδῶ.*

Ligeledes fremtræder hun, i Modsetning til V. 300 og 301, længere hen i Stykket som blot βούκερως, s. V. 565—570:

*Βροτοί δ' οἱ γᾶς τότ' ἡσαν ἔννομοι,
Χλωρῷ δείματι θυμὸν
Πάλλοντ', ὅψιν ἀήθη,
Βοτὸν ἐσορῶντες δυσχερὲς μιξόμβροτον, τὰν μὲν βοὸς,
Τὰν δ' αὖ γυναικός τέρας δ' ἐσθάμβονν.*

²⁾ Hele Io's Omvænken ester hendes Samtale med Prometheus, til hvilke forskellige Steder hun kom, og i hvilken Orden hendes Vandringen foretoges, er paa enkelte Punkter nær uden betyd-

I Modsetning til Hestiod, hvor en Deel af Mythen er hen-
sat til Euboia, er hos Aischylos Sagnene om den omvan-
kende Io i nær Forbindelse med Egypten. Fra Egypten
fremtræder Io som Stammoder til Perseus og Herakles. —
Her viser sig altsaa et Analogon til Europa-Mythen: som
Astarte og Sidon forholder sig til Europa og Kreta, saale-
des Io og Argos til Isis og Egypten. I Natur-Tjene-
sten og i dens Uddannelse i Dyrsymboliken fremtræde ofte
paa et vist Trin af Måndens Udvikling, ogsaa uden direkte
Forbindelser, ligeartede Forestillinger hos forskellige Folkeslag.
Bud Folkenes senere Sammenstød ligger det da saa nærliggende, at
de af deres Guder, som fremtræde med visse indre Ligheder,
sættes i en bestemt ydre Forbindelse — det ene Folkeslag har
oversørt sine Guder til det andet¹⁾.

Sophokles har skrevet et Satyrdrama „Inachos“, hvori
efter Fragmenterne at slutte hele Ios Skæbne var behan-
det²⁾. Man³⁾ har gjort forskellige Formodninger om
Stykkets Indhold og de handlende Personer. Følgende synes
det Rimeligste. Zeus og Hermes stige ned til den gamle
Inachos forat faae sat paa hans Datter Io. Saasnart de
ankomme, strømme alle Husene over af alle Slags Guder⁴⁾.

ning for den specielle Io-Mythe. Det maa derfor være nok
her blot at have gjort opmærksom paa, at Io i „Prometheus“
gjør en fuldkommen anden Reise, end den, der tillægges hende i
de „Bonsalvende“. S. „Mythische Geographie“ von Böllker.
S. 6. o. f.

- ¹⁾ Welcker „Über eine Kretische Kolonie in Theben“. S. 58, smlgn.
R. D. Müller Prolegom. S. 183 o. f.
- ²⁾ Ahrens, Fragmenta Sophoclis. p. 366. sq.; smlgn. hermed Wel-
ckers Nachtrag zu der Schrift ü. die Aeschyl. Trilogie. S. 306 o. f.
- ³⁾ Böttiger, Welcker, Ahrens.
- ⁴⁾ Schol. til Aristoph. Plut. B. 807. Σιπύη δὲ ή ἀποθήκη
Ταῦτα δὲ εἴς Ἰνάχον Σοφοκλέους, ὅτι τοῦ Διὸς εἰσελθόντος

Forat Jo kan unddrages Zeus's Omfavnelser, sjules hun paa et Sted, hvor πάντα δ' ἐριθων ἀρχερῶν βοήσι. Dernæst synes det, at Jo, [da Zeus ikke kan faae sit Ønske opfyldt?] bliver forvandlet til en Ko. Iris synes nu at være sendt af Høje ned fra Himlen, prydet med en stor arkadisk Hat¹), forat overdrage Argos Panoptes at passe paa Koen. Argos synes her at være indført syngende, medens han, hvis ellers Opfattelsen er rigtig, i „Prometheus“ blæser paa Syrinx²). Hvorledes Handlingen derefter udvikler sig, og paa hvilket Punkt i Mythen Stykket ender, er ikke klart af Fragmenterne.

Man ved, at Chairemon (omtr. Ol. 100) har skrevet en Tragedie³ „Jo“; om Indholdet er derimod Intet bekjendt. Af de latinske Digtere har Accius forsattet en Tragedie Jo, men heller ikke af de deraf bevarede Fragmenter⁴) kan man danne sig nogen som helst Forestilling om Stykkets Eufeltheder.

Af andre Digtere⁵), der enten specielt har behandlet eller dog udsrigligere episodisk omtalt Jo=Mythen, er endnu kun at nævne Moschos og Ovid. Den første kommer til at berøre Mythen ved Beskrivelse af den Kurv, som Europa bar, da hun blev bortført af Zeus-Thren. Her er Jo,

πάντα μεστὰ αγαθῶν ἔγενετο. smlgn. Fragm. hos Athen.

XV. p. 668. B:

Σένη δὲ ἀφροδισία

Ἄπαντας ἄπασι νῦν ἐπεισκύπτει δόμοις.

¹⁾ Gr. 689. Böttiger, „Furienmæste“ S. 123.

²⁾ Schol. til Aischyl. Prometh. B. 576.

³⁾ Friebel (Satyricorum Græc. fragm. p. 85) betragter dette Stykke som et Satyrdrama, men s. Welcker, die griechisch. Tragedie S. 1090.

⁴⁾ Bothe, Poetæ scenici Latinorum.

⁵⁾ Hos Svidas u. „Καλλίμαχος“ angives et Digt af Kallimachos „Ιοῦς ἀφίξες“, som forresten Intet vides om.

Inachos's Datter, afbilstet som en Dvie. Zeus og Hermes ere tilstede. Argos, Io's Bogter, ligger dræbt, og af hans Blod fremgaaer Here's Lebsagerinde, Paafuglen. Nilen er ogsaa fremstillet derpaa¹⁾). — Ovid har, som bekjendt, udførligen fortalt Mythen i første Bog af Metamorphoserne (B. 583—747), vistnok saaledes, som han havde modtaget den fra de alexandrinske Digtere, uden noget væsentligt Tillæg eller Forandring²⁾). Ogsaa her er Io en Datter af Flodguden Inachos. Jupiter havde faaet Die paa den smukke Io og forfulgte hende med sine Bonner:

¹⁾ Moschos. Idyll. 2. V. 37—61.

37. Λιτὴ δὲ κρύσεον τάλαρον φέρεν Εὐρωπείη
Θηγτόν, μέγα θαῦμα, μέγαν πόνον Ἡφαιστοῖο,
“Ον Αἰβήν πόρε δῶρον, ὅτ’ ἐς λέχος Ἔννοσιγαῖον
“Ηιεν” ή δὲ πόρεν περικαλλέι Τηλεφαάσση,
“Ητε οἱ αἴματος ἔσπεν” ἀνίμφῳ δ’ Εὐρωπείῃ
Μῆτηρ Τηλεφάσσα περικλυτὸν ὥπασε δῶρον.
Ἐν τῷ δαιδαλα πολλὰ τετεύχατο μαρμαίροντα.
Ἐν μὲν ἔην κρυσσοῖ τετυγμένη Ἰναχίς Ίώ,
45. Εἰσέτι πόρτις ἔονσα, φυὴν δ’ οὐκ εἶχε γυναικήν,
Φοιταλέη δὲ πόδεσσιν ἐφ’ ἀλμυρὰ βαῖνε κέλευθα,
Νηζομένη ἵπελην· ινανῆ δ’ ἐτέτυκτο θάλασσα.
Δοιοὶ δ’ ἔστασαν ὑψοῦ ἐπ’ ὄφρον αἰγιαλοῖο
Φῶτες ἀολλήδην, θηεῖντο δὲ ποντοπόρον βοῦν.
50. Ἐν δ’ ἦν Ζεὺς Κρονίδης ἐπαφώμενος ἡρέμα χερσὶν
Πόρτιος Ἰναχίης, τὴν δ’ ἐπταπόρῳ παρὰ Νεῖλῷ
Ἐν βοὸς εὐκεράσιο πάλιν μετάμειβε γυναικα.
Ἀργύρεος μὲν ἔην Νεῖλον ὁδός, ηδὸν ἄρα πόρτις
Χαλκείη, χρυσοῦ δὲ τετυγμένος αὐτὸς ἔην Ζεὺς.
55. Ἀμφὶ δὲ δινήεντος ὑπὸ στεφάνην ταλάροιο
Ἐρμείης ἥσκητο· πέλας δὲ οἱ ἐκτετάνυστο
Ἄργος ἀνοιμήτοισι ιεκασμένος ὀφθαλμοῖσιν.
Τοῦ δὲ φοινήεντος ἀφ’ αἵματος ἔξανέτελλεν
Ορνις ἀγαλλόμενος πτερύγων πολυανθέι χροιῇ,
60. Ταρσὸν ἀναπλώσας, ὧσει τέ τις ὡκύαλος νῆσος
Χρυσείου ταλάροιο περίσκεπτε χείλεα ταρσοῖς.

²⁾ R. D. Müller. Prolegom. S. 92.

*Ne fuge me! fugiebat enim. Iam pascua Lernae
Consitaqve arboribus *Zyrcea* reliqverat arva;
Cum deus inducta latac caligine terras
Oculuit tenuitqve fugam rapuitqve pudorem.*

Jupiter forvandler derefter, af Frygt for sin Gemalinde, Jo til en Ro, som Juno forlanger af ham og sætter Arestor's Søn, den hundredøjede Argus, til Vægter over. Jupiter befaler nu Mercur at dræbe Argus. Da Gudernes Sendebud ved sin Sang og sit Spil paa Nørfløjten og med sin Tryllestab endelig har sevndysset denne Jo's haarde Vogter, dræber han ham med sit segelformede Sværd. Med Argus's hundrede Øyne pryder Juno derefter Paafuglen, men:

*Horriferamque oculis animoqve objecit Erinnyn
Pellicis Argolicae stimulusqve in pectore caecos
Condidit, et profugam per totum terrnit orhem.*

Omsider bliver Juno dog forsonet. Jo bliver til Øvinde igjen i Egypten og føder der Epaphus.

Af de ovenfor omtalte digteriske Behandlinger af Jo-Mythen saae vi, at de udførligste skyldes Tragiferne og navnlig Aischylos. — Men Tragiferne gif netop meget egenraadigen frem imod Mytherne, idet disse paa den ene Side maatte underkaste sig den tragiske Digtearts Love, paa den anden Side bleve aspassede efter et og samme Publikums — Athenaiernes — religiose Standpunkt og Dannelses, efter dets Fortid og Nutid¹⁾). Af stor Vigtighed for denne Mythes Fortolkning bliver derfor en anden Klasse af Skribenter, Mythographerne, der i Reglen blot fortælle og sammendrage Mytherne saaledes, som de findes hovedsageligen hos de øldre Epikere, men ogsaa hos Dramatikerne. Den eneste af

¹⁾) R. D. Müller. Prolegom. S. 89. o. f.

dem, som har meer end blot enkelte Notitier om Jo, er Apolodoros, hvis Fortælling derfor her fuldstændigen gjengives¹⁾:

„Argos (Niobe's og Zeus's Søn) fulgte Phoroneus i Regjeringen og kaldte Peloponnes efter sig Argos. I sit Ugentsskab med Euadne, en Datter af Strymon og Neaira, blev han Fader til Elbasos²⁾, Peiras, Epidauros og Kriasos, hvilken sidste fik Kongeriget. Elbasos's Søn er Agenor og dennes Søn er Argos med Tisnaynet Panoptes (den Altseende); thi han havde Dine paa hele Legemet. Han udmaerkede sig ved sin Styrke, dræbte den Tyr, som ødelagde Arkadien, og iførte sig dens Skind. En Satyr, som forurettede Arkadierne og bortdrev deres Dvæg, stillede han sig imod og dræbte. Ogsaa Echidna, en Datter af Tar-taros og Ge, som bortryvede de Forbivandrende, blev figer man, oversaldet af ham, medens hunsov, og dræbte. Ogsaa hævnede han Mordet paa Apis ved at dræbe de Skyldige. Iasos, som man fortæller var Jo's Fader, havde til Forældre Argos og Ismene, en Datter af Asopos. Men Kastor, der er Forfatter af Aarbøger (*χρονικά*), og mange af Tragiferne sige, at hendes Fader hed Inachos³⁾; Hestod⁴⁾ derimod og Akusilaos⁵⁾ sige, at hun var en Datter af Peiren. Hun var Heres Bræstinde og blev forført af Zeus. Overrasket af Here, forvandler han Pigen ved Berøring til en hvid Sko og sværger paa, at han ikke har havt Omgang med hende. Derfor figer Hestod, at man ikke paadrager sig Gudernes Brede ved Eder, der sværges paa Grund af Kjær-

¹⁾ Bibliotheket 2, 1, 2 o. 3..

²⁾ Saaledes læser Westermann, smlg. Schol. Eurip. Or. 930. o. G. Hermann. opp. 2. p. 204.

³⁾ Ligeledes Herodot. 1, 1. Smgn. dog Pausan. 2, 16, 1.

⁴⁾ Markscheffel Hes. Fr. S. 348.

⁵⁾ Sturz, Akusil. Fr. S. 223.

„lighed¹⁾). Here udbad sig nu-koen af Zeus og lod den „bevogte af den altseende Argos, som Asklepiades siger var „en Søn af Arestor²⁾, Pherekydes af Inachos, Kerkops af „Argos og Ismene, Asopos's Datter; Alkisilaos derimod „siger, at han var født af Jorden, γῆγενής. Denne bandt „hende til et Olietræ, som stod i Mykenaiernes Lund. Da „Hermes nu fik den Befaling af Zeus at bortstjæle koen, „men blev robet af Hierar, dræbte han Argos ved et Steen- „kast, da han ikke hemmeligt kunde udføre Zeus's Bud. Han „blev herfor kaldet Argos's Bane (Αργειφόντης). Here „sætter nu en Bremse paa Jo-koen, der først styrter hen „til den øster hende bencænede Ioniske Bugt. Derefter løb hun „igjennem Illyrien, satte over Haimos, og gik dernæst over „det saakaldte Thrakiske Sund, som nu øster hende kaldes Bos- „poros (Kosund). Dernæst kom hun til Skythien og til „det kimmeriske Land, og, østerat have streifet om i man- „ge Lande og svømmet gjennem mange Banne i Europa „og Afsten, ankommer hun til sidst til Egypten, hvor hun „faae sin gamle Skiftelse igjen og føder ved Nilsloden Epa- „phos. Da Here bad Kureterne om at faae denne „bragt til Side, skulte de ham; men da Zeus mærkede det, „dræber han Kureterne, og Jo gav sig til at søge øster „sin Søn. Hun vankede om i hele Syrien — thi der an- „gaves det, at den Bybliske Konges Gemalinde opammede

¹⁾ Markscheffel Ges. Fr. S. 349.

²⁾ Valkenar. til Eurip. Phoin. S. 733 læser: Ἀσπληνίαδης μὲν Ἰνάχου λέγει νῖον, Φερενύδης δὲ Ἀρέστορος. Smagn. Frgm. af Pherekyd. hos Sturz. S. 161: Ἡ Αργος δὲ οἰος γαμεῖ Πειθώ τὴν Ωκεανοῦ θυγατέρα. τοῦ δὲ γίνεται Κρίασος, τοῦ δὲ Ἐρευθαλίων καὶ Φόρβας. τοῦ δὲ γίνεται Ἀρέστωρ, τοῦ δὲ Ἡρός, φῆ "Ηρα ὁ φθαλμὸν τιθησιν ἐν τῷ ἴνιῳ καὶ τὸν ἕξαιρεῖται καὶ ὑφίσταται καὶ φύλακα αὐτὸν τῇ Ἰοῖ, ἔπειτα Ἐρμῆς αὐτὸν κτείνει".

„Drengen — og, da hun havde fundet Epaphos, drog hun til Egypten og ægtede Telegonos, som dengang var Egypternes Konge. Hun opreste der Demeters Billedstøtte, hvilken Gudinde Egypterne kaldte Isis, men ogsaa Jo „give de ligeledes Navnet Isis“¹⁾.

Bidrag til Jo-Mythen findes ogsaa i Lyderen Pausanias's Beskrivelse af Grækenland. Dog har han, ifølge sin Sædvane, ikke givet nogen samlet Fremstilling af Sagnet,

¹⁾ Smagn. Herodot. 2, 41. Lucian. dialog. deor. sup. III. Plutarch. de Herodot. malign. c. XI. R. D. Müller. Prolegom. S. 184. — Til Sammenligning med Apollodor maa her endnu hidsættes Hygins 145de Fabel, hvor usikker end Texten i det Hele er.

Niobe sive Io.

„Ex Phoroneo et Cinna²⁾ nati Apis et Niobe: hanc Jupiter mortalem primam compressit: ex ea natus est Argus, qui suo nomine Argos oppidum cognominavit. Ex Argo et Euadne Crinus (?)³⁾, Piranthus et Basus⁴⁾ nati. Ex Pirantho (et) Callirrhoe, Argus, [Arestorides], Triopas. [Hic] ex hoc (et) Eurisabe Anthus⁴⁾, Pelasgus, Age-nor. Ex Triopa et Orcaside Xanthus et Inachus, ex Pe-lasgo Laris⁵⁾, ex Inacho et Argia Io. Hanc Jupiter dilectam compressit et in vaccae figuram convertit, ne Juno eam cognosceret. Id cum rescivit, Argum, cui undique oculi refulgebant, custodem ei misit. Hunc Mercurius Iovis jussu interfecit. At Juno formidinem ei misit, cu-jus timore exagitatam, coegit [eam], ut se in mare præcipita-ret; qvod mare Jonium est appellatum. Inde in Seythiam transnavit, unde Bospori⁶⁾ fines sunt dictae; inde in Aegyptum, ubi parit Epaphum. Jupiter⁷⁾ cumsciret suapte propter opera tot eam acrumnas tulisse, formam suam ei propriam restituit deamque Aegyptiorum esse fecit, quae Isis nuncupatur.

1) Teledike, Apollodor. 2, 1, 1. Peitho, Eurip. Orest. Schol. til B. 1248.

2) Κηφανος, Apollodor og Schol. til Euripides's Phoeniss. B. 1132.

3) Eebasus, smagn. Apollodor ovenfor. 4) Dette Navn har stadt Horiolserne; ligesom hele Genealogien i denne og næste Linie afstiger fra de sædbanlige Fremstillinger. 5) Lycaou, Apollodor. 3, 7, 8.

6) Hdsfr. have Bosborus fines snnt dictae. 7) Staveren læser: Iovis.

men kun efterladt os enkelte Notitser¹⁾), der deels berøre Lovfalsagn, deels berette, hvorledes Jo med sine Omgivelser er fremstillet af Kunstnerne, saaat det ikke er muligt her at give noget samlet Billede af en af Mythens Dele efter hans Skrift alene; men hans Beretninger ville i Afhandlingens Løb blive anførte forat oplyse Anskuelser, der have gjort sig gjeldende i Opfattelsen af Mythens Betydning. — Hvad der gælder om Pausanias, gælder tildeels ogsaa om Strabo, Grammatikerne, Lexicographerne, Scholiasterne²⁾ o. s. v.

Allerede Herodot begyndte at betragte Mytherne fra et historisk Standpunkt, at bruge dem som Beviser for historiske Fakta, for Samfærdsel mellem Folkeslagene og Slægtskab mellem Stammerne. Hans Historie begynder jo netop med en Fortælling, der støtter sig til Jo-Mythen³⁾). Dog var det

¹⁾ Der endog undertiden modsigte hinanden, smlgn. Jo's Slægt 1, 25, 1; 2, 16, 1 og 3, 18, 7.

²⁾ Som Tempel paa betydningsfulde Fingerpeg hos disse skal jeg, foruden hvad ovenfor er omtalt, endnu blot anføre Folgende:

Til Eurip. Phoeniss. (B. 1132) bemærker Schol., at Διονύσιος ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ κύκλου βίβασαν αὐτὸν ("Αργον) ημφεόθαι φησὶ καὶ κύκλῳ τὸ σῶμα ὅλον ὀμματῶσθαι. — I Anledning af B. 102 i Aristophanes's Fugle:

Euelp. Τηρεύς γάρ εἰ σύ; πότερον ὄφης η̄ ταύς;

Epop. "Οφης ἔγωγε.

bemærker Schol. Ἐπαιξε δέον εἰπεῖν ἀνθρωπος η̄ ταύς. ὁ μῦθος δὲ λέγει τὸν Ἀργον εἰς ταῦνα μεταβεβλῆσθαι. διὰ τοῦτο φησὶ πότερον ὄφης εἰ σύ, ὁ λεγόμενος Τηρεύς (παρὰ τὸ Τηρεῖν τὴν Ἰώ) η̄ ταύς. En Bemærkning, der viser, at Forbindelsen mellem Argos og Paafuglen er temmelig gammel, s. Panofka i Abhandlung der königl. Berlin. Academie. 1837 S. 86.

³⁾ „Πρῶτα δὴ πάντων ὕσπερ ἀφ' ἑστίας ἀρξάμενος Ἰοῦς, τῆς Ἰνάχου θυγατρὸς, ἣν πάντες Ἑλλῆνες ἐπεθειώσθαι νομίζουσι ταῖς τιμαῖς ἵπο τῶν βαρβάρων καὶ παταλίπεῖν ὄνομα πολλαῖς μὲν θαλάτταις, πορθμῶν δὲ τοῖς μεγίστοις ἀφ' αὐτῆς διὰ δόξαν· ἀρχὴν δὲ καὶ πηγὴν τῶν ἐπιφανεστάτων καὶ βα-

først senere, at den egentlige Pragmatismus i Mytternes Behandling opstod. Som Exempel paa en saadan Behandling ansøres her den i de første christne Tider i Skolerne saa meget læste Palaiphatos¹⁾:

„Man siger, at Io fra en Dviude blev til en Ko og bremfestukken foer fra Argos gjennem Havet til Egypten. Men Sandheden forholder sig saaledes. Io var en Datter af Argivernes Konge. Indvaanerne i Staden gav hende det Hædersembede at være Here's Præstinde. Da hun var blevet frugtsommelig og var i Frygt for sin Fader og Borgerne, flygtede hun fra Byen, og overgav sig til sidst til nogle fremmede Handelsmænd og bønfalder dem om at bringe hende til Egypten. Da hun kommer derhen, føder hun. Argiverne droge ud for at søge efter hende og greb og bandt hende der, hvor de havde fundet hende. De sagde nu: „Som en bremfestukken Ko flygter hun til Egypten“²⁾. Og heraf er Mythen blevet tillaget“³⁾.

Et dybere Indblik i denne gamle Naturfabel lader Svidas os gjøre ved Meddelelsen af Følgende under Navnet „Io“:

οιλικωτάτων γενῶν παρασχεῖν ταύτην ὁ γενναῖος ἐπιδοῦντας φῆσιν ἔαυτὴν Φοίνιξι φορτηγοῖς, ὑπὸ τοῦ ναυκλήρου διαφθαρεῖσαν ἐκουσίως καὶ φοβουμένην, μὴ κύνος φανερὰ γένηται. καὶ καταψεύδεται Φοίνικων, ὃς ταῦτα περὶ αὐτῆς λεγόντων. Περοῦν δὲ τοὺς λόγους μαρτυρεῖν φῆσας, ὅτι τὴν Ἰοῦν μετ' ἄλλων γυναικῶν οἱ Φοίνικες ἀφαρπάσσιαν, εὐθὺς ἀποφαίνεται γνώμην, τὸ κάλλιστον ἔργον καὶ μέγιστον τῆς Ἑλλάδος ἀφελτηρίᾳ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον γενέσθαι διὰ γυναικα φαύλην. Λῆλον γὰρ (φῆσιν), ὅτι, εἰ μὴ αὐταὶ ἐβούλοντο, οὐκ ἂν ἡρπάζοντο". Plutarch, de Herodoti malignitate, cap. XI.

¹⁾ de Incredibil. XLIII.

²⁾ Om denne Formular, som længere hen vil blive omtalt nærmere, s. Welcker, „Eine Kret. Kolonie“ S. 67.

³⁾ Smagn. hermed Parthen. περὶ Ἐρωτ. I. og Ἀνωνυμ. περὶ ἀπιστ. XV. (Westermann. Mythogr. p. 324).

„Inachos, Argivernes Konge, anlagde en By, som efter Maanen blev kaldt Io; thi saaledes kaldte Argiverne Maanen. Han havde ogsaa en Datter Io, som Pitos, der ogsaa kaldtes Zeus, bortryvede, og med hvem han fik en Datter, Libye. Io flygtede i sin Sorg over sin Skam (*diagdoga*) til det Silpiske Bierg og dør der. Men da hendes Fader og Brodre fik dette at vide, opbyggede de et Tempel til hendes Øre, og kaldte Stedet Iopolis, hvor de bleve indtil deres Død; og under Høitideligholdelse af Mindet om hende bankede de eengang hvert Åar paa hverandres Døre og sagde Io, Io“. — Denne Fabelens Hensættelse til Himmellegemerne¹⁾ findes der flere Spor af ogsaa hos Øeldre. Der var ikke noget passende Sted ovenfor, hvor jeg bestemt kunde omtnale et Sted af Euripides, der indeholder en Hentydning hertil. Jeg anfører det derfor her²⁾. Det er Skjoldmærket for Hippomedon, en af de syv Fyrster for Theben:

*"Εστειχ', ἔχων σημεῖον ἐν μέσῳ σάκει,
Στιπτοῖς πανόπτην ὅμιλασιν δεδορκότα,
Τὰ μὲν ξὺν ἀστρῶν ἐπιτολαῖσιν ὅμιλα
Βλέποντα, τὰ δὲ οὐράπτοντα δυνόντων μέτα,
Ὄς ὑστερον θανόντος εἰσωργᾶν παρῆν,*

Hertil bemærker Scholiasten: „midt i Skjoldet var afbildet Sunden Argos, som man fortæller overalt paa Legemet var prydet med Nine, der tildeels vare åbne ved Stjernernes Opgang, det er om Matten, tildeels lukkede sig ved Stjer-

¹⁾ Jeg tillader mig her den Bemærkning, at jeg meget vel erindrer D. Müllers Afhandling om de astronomiske Myther i Prolegomena z. s. w. Mythol., men at jeg tillige er af mening, at hans Ærteæstninger ofte ere givne en videre Udstrekning, end han vist selv har villet det.

²⁾ Euripid. Phoeniss. 1131.

nernes Nedgang" v. s. v. o. s. v. ¹⁾). — Jeg vil slutte Fremstillingen af de Vidnesbyrd om denne Mythe, som findes i de Gamles Skrifter, med at omtale en reen astronomisk Forklaringsmaade, som findes hos Macrobius (Saturnal. 1, 19) og i flere Henseender ikke er uden Vigtighed:

(Mercurius) Argiphontes praeterea cognominatur, non, qvod Argum peremerit, quem ferunt per ambitum capitis multorum oculorum luminibus ornatum custodisse Iunonis imperio Inachi filiam Io, ejus Deae pellicem conversam in bovis formam: *sed sub hujuscemodi fabula Argus est coelum stellarum luce distinctum, quibus inesse quaedam species coelestium videtur oculorum.* Coelum autem Argum vocitari placuit a candore et velocitate, παρὰ τὸ λευκὸν καὶ ταχύ. Et videtur terram desuper observare: quam Aegyptii hieroglyphicis litteris cum signare volunt, ponunt bovis figuram²⁾). Is vero ambitus coeli, stellarum luminibus

¹⁾) Endnu udførligere omtales dette i det ovenfor anførte Sted af Gustath. til Iliad. 2. S. 182—138:

"Ἄργον φύσεως τέρας ἐισορία παραδίδεται, ὁφθαλμοὺς αὐτῷ ἀντιξασα διὰ παντὸς τοῦ σώματος, οὓς ἄλλοις ἄλλοις ἀνανίγουν, καὶ τοῖς μὲν μιῶν, τοῖς δὲ βλέπων, διπτος ἢν διὰ βίου ἀστροῖς μὲν τισιν ἀνατέλλοντις ἐπανανίγουν τοὺς μύοντας ὁφθαλμοὺς, σινανατέλλοντας ὥσπερ καὶ αὐτοῖς, ἔτεροι δὲ αὖτικιν τῶν ἀστέρων διορέντες ἐγκατατιμόντων τοὺς βλέποντας ὁφθαλμοὺς, καὶ ὥσπερ συγκαταδύνων τὸν εἰν αὐτοῖς ὀπτικὸν γήλιον. — En kalenderist Betydning synes at ligge i et Sted hos Athenaios (Deipnosoph. 9, 56-397), hvor der er Tale om, at Demos alene i Athenen holdt Paafugle, og at Athenierne varer meget begjerlige efter at see dem. Det hedder nemlig: Ἄλλα τὰς μὲν νομηριας ὁ βουλόμενος εἰσήγει, τὰς δὲ ἄλλας ἡμέρας εἰς τις ἔλθοι βουλόμενος θεάσασθαι, οὐκ ἔστιν ὅστις ἔτυχεν. Πανοfska i s. Sf.

²⁾) Smgln. dog Welcker, "Die Aeschyliische Trilogie". S. 131. Not. 177.

ornatus, tunc existimatur enectus a Mercurio, cum sol diurno tempore obscurando sidera velut enecat, vi lumenis sui conspectum eorum auferendo mortalibus.

Tillæg.

Om Jo-Mythens Behandling af Kunstnerne.

Vi saae ovenfor, at Hovedpersonerne i Mythen vare opfattede paa en forskellig Maade hos de forskellige Forsatere. Det samme finder Sted hos Kunstnerne. Snart seer man hos dem Jo i en Dvies Skikkelse enten græsse roligt ved Nemea, eller stukken af Bremsen styrte rafende asted; snart fremstilles hun som et qvindeligt Væsen i blomstrende Ungdom, der sidder i en Klippegn og med et halvt melancholiskt, halvt vanvittigt Blik stirrer hen for sig, uden at agte paa Omverdenen; hun er her kjendelig som Jo ved to smaa Kohorn i Vandet. Hvad Argos angaaer, da seer man ham snart som *γρύπερνός*, snart som en hellenisk Ungling. Et Sted fremtræder han i kolossal Skikkelse, nøgen, med stærkt Skæg og langt Haar; et andet Sted som skæggeløs Ungling, med Sværd og Spyd, eller rækende Haanden ud efter Hermes's Nørfløite; snart sidder han som ældre, skæggget Mand træt og uwirksom under et Træ, støttet paa sin Hyrdestav; snart fremstilles han, i Lighed med den hundredarme Briareos, med Dine over hele Legemet, endog paa Hænder og Fodder. Ligeledes fremtræder Hermes meget forskellig. Snart er han skægget, med Vinger paa Hue og Skoe og rustet med Sværd; snart er han en skæggeløs, nøgen Ungling, der kun behandler sin Syrinx eller en Dobbeltsløjfe.

Idet jeg nu gaaer over til at omtale de enkelte Kunstmærker, maa jeg bemærke, at alle de, som vedkomme os her, ere exempla-
riis forklarede af Panofka¹⁾; og at jeg ikke er saa hjemme i denne Retning af Philologien, at jeg tor stille min Me-
ning imod en saa klartænklede og skarpsindig Archæolog.
Beskrivelsen af alle Enkeltheder i de Kunstmærker, som nu
skulle anføres, tilhører derfor hovedsageligen ham.

1. Paa en Amphora, som er fundet ved Volci²⁾, seer man længst til Høire Argos sidde paa Jorden, med et Toug i Haanden, som er bundet om Hornene paa den for-
an ham staende Io-Ko. Længst til Venstre træder Hermes
henimod Koen og griber i Touget med den venstre Haand.
Mellem Hermes og Koen staer en Hund med Hovedet vendt
imod den første. Midt paa Scenen er forresten afbildet et
Træ³⁾. Hermes er skægget, er iført en kort Chiton og
Peplos, som er holdt sammen ved et Belte; han har des-
uden sine bvingede Skoe paa og en spids opstående Beta-
sos; men er hverken forsynet med Vaaben, Steen eller Sy-
rinx. Argos er nøgen, med tykt Skæg og langt Haar; det
ene Øje, som sees, er aldeles rundt. Mellem Banden og
Næsen er der ligesom et Horn. Hans Figur er langt større
end Hermes's; hans Udsynende er vildt. Hele Stykket bæ-
rer Præg af forklassisk Strenghed.

2. Paa en Amethyst⁴⁾ seer man Argos sidde træt
under Skyggen af et Olietræ og støtte sig paa sin Hyrde-
stab; ved hans Fodder sover hans Hund; til Venstre for

¹⁾ „Abhandlungen der Königlichen Academie der Wissenschaften zu Berlin“. 1837.

²⁾ Panoff. S. 123. v. Tab. V.

³⁾ Vi ville længere hen faae at see, at Træet ikke er uden Betyd-
ning i Io-Mythen. Smagn. ovf. S. 17.

⁴⁾ Panoff. S. 88. v. Tab. I, 2; Misslin, Gal. Mythol. XCIX,
384.

ham synes Jo-Koen i Begreb med at unddrage sig Bevogtingen. Argos er her skægget og har over sin Chiton en Kappe eller et Skind.

3. Paa en Glasplade¹⁾ sidder under et Olietræ paa en Steenhøi en ungdommelig Argos, med to Spyd i venstre Haand og med et Skind over Skuldrene; bag ved ham springer hans Hund op imod Træet; foran Argos ligge to Kører, men noget længere borte er Jo-Koen i Færd med at fjerne sig.

4. Paa en anden Plade²⁾ fremstilles Argos staaende og støttende sig paa sin Hyrdestav, foran ham græsser Jo-Koen, og foran denne sees Argos's Hund. Midt paa Scenen er et Olietræ, og derpaa sidder en Paafugl.

5. Paa et Svovlastryk i Lipperts Daktyliothek³⁾ seer man Jo-Koen løbe ud i Vandet; til Højre ved Strandbreden staaer en Hund; noget højere oppe blomstrer et Olietræ, og nær derved er et Kapel, i hvil Dør staaer en Figur, som Archæologerne ikke vide, om det er Here eller Argos.

6. Et pompejansk Maleri⁴⁾ fremstiller Jo som *πάρθενος βουζεως*. En ung quindelig Figur, betegnet som Jo ved to smaa Kohorn, sidder paa en Steen og lener sig op til en Klippe. Den vide Chiton lader venstre Skulder være blottet. Den venstre Haand er støttet imod Stenen, medens hun med den højre holder paa sit Peplos, der besækker hele den nederste Deel af Legemet. Sandaler smykke Fodderne. Til Højre staaer en Ephæb⁵⁾ med sin Chlaina

¹⁾ Panoff. S. 89. o. Tab. I, 3.

²⁾ Panoff. S. 89. o. Tab. I, 4.

³⁾ Panoff. S. 90. o. Tab. I, 5.

⁴⁾ Panoff. S. 90. o. Tab. I, 6.

⁵⁾ Man er ikke alveles enig om, hvad denne Figur betyder, Epaphos eller Argos. Hele Stillingen mod Jo synes at tale for det Sidste.

over den venstre Skulder og den høire Arm, forresten nøgen. Han har sat den høire Fod op paa en Steen og har i den høire Haand et Sværd og en Landse, idet Armen hviler paa Knæet. Den venstre Haand støtter han imod sin Hoste.

7. Paa et andet pompejansk Bægmaleri¹⁾ er Jo ligeledes *þouȝeqw̄s nāqðerw̄s*. Hun sidder til Venstre for Bestueren i et langt og vidt Klædebon, med et Slør over Baghovedet. Hendes venstre Arm hviler paa en Klippeblok; med den høire Haand, der er hævet lidt i Veiret, holder hun paa sit Slør. Hun seer hen for sig uden synlig Deelstagelse i den Scene, der foregaaer mellem to andre tilstedes værende Personer. Ligeledes til Venstre, men vendt i modsat Retning, sidder nemlig Argos paa en noget lavere Steen. Han er iført Chiton og Chlamys og paa Fodderne Sandaler. Sin Hyrdestav har han lænet op til sit høire Been. Den venstre Haand støtter han paa Stenen, medens han rækker den høire ud efter Syrinren, som Hermes, der staar ligeover for ham til Høire, holder i Haanden. Hermes er nøgen, kun har han sin Chlamys fastet over sin venstre Haand, der støtter sig til eller holder paa et Slags Caduceus. Han har Benene overkors, og er hjendelig ved Vinger paa Fodderne.

8. Paa et Sovvlastryk²⁾ efter en udstaaren Steen seer man Hermes, iført Chlaina og med Vinger paa Hue og Skoe, sidde paa en Steendyng og spille paa en Dobbeltfløte ligeoversfor Argos, som allerede begynder at føle Sovnens Magt; han har hviet Hovedet til Siden og støtter det paa sin høire Haand; den venstre hviler paa hans Knæ og

¹⁾ Panoff. S. 91. o. Tab. II, 1.

²⁾ Panoff. S. 92. o. Tab. II.

op dertil har han heldet sin frumme Hyrdestav. Midt imellem Hermes og Argos seer man Fordelen af Jo-Koen.

9. En Amphora¹⁾, der er fundet i en volcensisk Grav, giver et auffueligt Billede af Argos Panoptes. Man seer paa den ene Side af denne Amphora Hermes med Sværdet i Haanden fra venstre Side af gaae løs paa Argos, der segner i sin Flugt og synes allerede saaret. Længst til Haire staer en ssjægget Mand, med en Krands af Pilleblade paa Hovedet; hans Blik er hen vendt paa Hermes, og han synes med udstrakt Haand at tilraabe ham Noget. Man er uenig om det er Zeus, der tilskynder Hermes, eller det er Nemea's Demos, der beder om Skaansel for Argos. Hermes er paa dette mærkelige Stykke fremstillet ssjægget; Hovedet er omgivet af en Bedbendkrands; hans Petasos hænger ned bag paa Nakken; han er iført en fort Chiton og har sin Chlamys udbredt som et Slags Egide over hele den venstre Arm, som han rækker ud efter Argos. Han er iført sine bevingede Skoe. Argos har svært Skjæg og Hovedhaar, og over hele Legemet, for og bag, endog paa Fodder og Hænder er han besat med Nine. Derimod er Mythens Hovedperson, den ulykkelige Jo, ikke afbildet paa dette Kunstmærke.

10. En beslægtet Scene er fremstillet paa en Glass-paste²⁾. Til Venstre staer Hermes, med Vinger paa Hue og Skoe, med Chlamys over Chiton; han holder i den ene Haand sit frumme Sværd, i den anden det nyligt afhuggede Hoved af Argos, hvis øvrige Legeme ligger henstrakt ved hans Fodder. Det er overalt, ligesom paa det foregaaende Billede, besat med Nine. Til venstre Side for

¹⁾ Panosc. S. 94. v. Tab. III, 2 og 3.

²⁾ Panosc. S. 93. v. Tab. III, 1.

Hermes staer hans Caduceus og tæt derved et Olietræ med en Paafugl i. Længst til Høire seer man Jo-Koen med en Bremse paa Bagdelen af Kroppen ræsende styrte bort fra Scenen ¹⁾.

- ¹⁾ De her anførte Kunstmærker give et temmelig klart Billede af Kunstmærkerne forskellige Opfattelsess-Måader af Mythen. Dog har navnlig Panofka søgt at vise, at der var een Side endnu at lægge Mærke til, som har en meer hieratisk Charakter. Men da han har støttet sin Opfattelse paa Kunstmærker, der kun gjen- nem en Hypothese kunne afgive Beviser for hans Paastand, har jeg meent, at disse ikke have deres Plads her, men maae om- tales under andet Affnit.

1. af en skolebog i 2 deler.

II.

Efterretninger

om

Metropolitanskolen

for

Skoleaaret 1849—1850.

Af

B. Borgen,

Professor, Skolens Rector.

Afgangseramen.

I. Examens Afholdelse. II. Særskilte Bemærkninger.

I. Afgangseramens tredje Dele afholdtes fra Mandagen den 3de til Onsdagen den 5te, og derefter fra Mandagen den 10de til Onsdagen den 12de September 1849, ved hvilken Lejlighed forhenværende Rector (nu Professor) Dr. Lange, ifølge det ham af Ministeriet under 4de August næstforhen meddelelte Commissorium, udførte de Functioner, som ved bemeldte Examens ere at besørge af en Undervisningsinspector ved de lærde Skoler.

Til Examens første Deel indstillede sig efternevnte 9 Disciple, hvilke efter den i Juli Maaned s. A. afholdte Hovederamen vare blevne opflyttede fra 6te til 7de Classe, nemlig: 1. P. E. Holm, 2. C. G. Hansen, 3. H. G. Møller, 4. A. L. Hindenburg, 5. S. J. Garrigue, 6. T. E. Spang, 7. D. Lazar de la Garde, 8. V. T. Ball, 9. G. S. V. L. Nielsen.

Til Examens anden Deel indstillede sig de 7 Disciple af Skolens 7de Classe, som i September 1848 havde underkastet sig sammes første Deel, nemlig: 1. P. J. C. Scharling, 2. S. J. Trier, 3. C. E. F. Reinhardt, 4. F. C. E. Andersen, 5. J. M. Hansen, 6. C. S. J. Dahl, 7. T. S. Fürste.

Den skriftlige Prøve foretages i følgende Orden:

Mandagen den 3de September, Formiddag: Udarbejdelse i Modersmaalet for Examens 2den Afdeling. Opgave: „Hvori bestaaer den sande Fædrelandsfjærighed, og til hvilke andre sympathetiske Tølelser støtter den sig?“

Estermiddag: Geometrisk Opgave for samme Afdeling: „At finde Sidens Længde og Sidesladens Areal i det regulære Tetraeder, hvis Volumen er givet = 1 cub.“

Tirsdagen den 4de September, Formiddag: Latinse Stiil for samme Afdeling: „Ligesom tidligere alle de ypperste Beltalenhedslærere med Iver have forsøgtet den Sætning, at der til at være Taler hører noget andet og mere end at besidde en vis Øvelse og Færdighed i at tale, nemlig almindelig videnstabelig og sædelig Dannelsje (doctrina et mores), saaledes gjør ogsaa den ædle Qvinctilian det, navnlig i den 12te Bog af hans bekjendte Værk de institutione oratoria; men han turde i dette Punkt have det forud for alle sine Forgængere, at han gjennemfører (persequi) denne Sætning med større Fuldstændighed og Grundighed. I hvor høi en Grad han ivrigt er sig baade Banskeligheden og Vigtigheden af sin Opgave bevidst, derom vidner især netop Indledningen (prooemium) til den 12te Bog. Han var nu kommen, hedder det der, til det allervigtigste Parti af hans Værk, og hvis han fra først af havde tænkt sig Byrden deraf saa tung, som han nu føler at den er, saa vilde han omhyggeligen have raadsført sig med sine Kræfter. Hvad der havde skuffet ham, var, at han, saaledes som Sagens Natur gjerne fører det med sig, begyndte med det Lettere og mere Bekjendte. Snart var han imidlertid ligesom blevet ført ud paa Dybet af Vinde; dog saae han endnu stedse mange Seilere rundt om sig, der vovede at betroe sig til de samme Vinde. Først da Talerens Opdragelse var kommen til det Punkt, at han, Taleren, maatte sendes bort fra Bel-

talenhedslæreren, og nu enten ledes af sin egen Drift (Impetus), eller søger sig en højere Bistand i Philosophiens Allerhelligste (Penetralia), først da mærkede han, hvor langt han var kommen bort fra den bekendte Havn; han saae Intet om sig uden Himmel og Hav. Dog havde han fuldt og fast besluttet, hellere at gaae under end at svigte Sagen."

Eftermiddag: Arithmetisk Opgave for samme Afdeling: „At finde Udtrykkene for de to Tal, hvis Cubikrødders Produkt er givet = a, og som ere saadanne, at deres Sum divideret med deres Cubikrødders Sum og deres Differents divideret med deres Cubikrødders Differents give Kvotienter, hvis Sum er given = b. Exempel a = 20, b = 208.“

Onsdagen den 5te September, Formiddag: Oversættelse fra Latin paa Dansk for samme Afdeling: „Priores quidem principes, excepto patre tuo, præterea uno aut altero (et nimis dixi), vitiis potius civium quam virtutibus lætabantur: primum quod in alio sua quemque natura delectat, deinde quod patientiores servitutis arbitrabantur, quos non deceret esse nisi servos. Horum in sinum omnia congerebant, bonos autem otio abstrusos et quasi sepultos non nisi delationibus et periculis in lucem ac diem proferebant. Tu amicos ex optimis legis, et hercule æquum est, esse eos carissimos bono principi, qui invisi malo fuerint. Scis, ut sunt diversa natura dominatio et principatus, ita non aliis esse principem gratiorem, quam qui maxime dominum graventur. Hos ergo provehis et ostentas quasi specimen et exemplar, quæ tibi *secta*^{*)} vitæ, quod hominum genus placet: et ideo non censuram adhuc, non præfecturam morum recepisti, quia tibi beneficiis potius quam remediis ingenia nostra experiri placet. Et alioquin nescio,

^{*)} = genus.

an plus moribus conferat princeps, qui bonos esse patitur, quam qui cogit. Flexibiles quamcunque in partem ducimur a principe, atque, ut ita dicam, sequaces sumus; huic enim cari, huic probali esse cupimus, quod frustra speraverint dissimiles, eoque obsequii continuatione pervenimus, ut prope omnes homines unius moribus vivamus."

Eftermiddag: Tydø Stiil for Gramens 1ste Afdeling:
 „I de første Dage af April Maaned samme Åar forsamlede en stor Mængde Bønder fra Schwarzwald sig om en vis Hans Müller af Bulgenbach. I et glimrende Optog, med rød Kappe og rød Hue, drog han i Spidsen for sine Tilstængere fra Landsby til Landsby; paa en med grønne Grene og Baand udsmykket Vogn blev Stormfanen (Sturmfahne) hørt bag efter ham. En Herold sammenkaldte overalt Befolningens og oplæste for den de saakaldte 12 Artikler, i hvilke de Fordringer, som man troede at maatte giøre, udtales paa en meget bestemt Maade; thi enhver, vilde Hans Müller, skulde erfare, hvad han havde at vente sig, hvorfor han greb til Vaaben. De 12 Artikler indeholdt Fordringer af tredobbelts Art. Allerførst fordredes fuldstændig Frihed med Hensyn paa Jagt og Fiskeri (Fischfang). Fremdeles trængte Bønderne paa Ophævelsen af visse nye Rettigheder, som Herremændene havde anmaasset sig over dem, nye Straffe og nye Byrder, som de havde paatvunget dem. Endelig ville Bønderne ikke længere være Livagne (Leibeigen); thi Christus havde ogsaa forløst dem med sit dyrebare Blod. Tilsted forlange Bønderne Ret til selv at vælge deres Präster, for af dem at undervises i den sande Tro, uden hvilken de „ikke vilde være andet end Kjød og Blod og uhyggelige til Alt.“ Ved første Dietkast synes disse Fordringer ikke

førdeles store, og dog vilde de, consequent gjennemførte, have havt en saa godt som fuldstændig Emancipation til Følge."

Den mundtlige Prøve afholdtes i følgende Orden:

Mandagen den 10de : 1ste Afd. Geographie og Fransk, 2den Afd. Latin og Mathematik.

Tirsdagen den 11te : 1ste Afd. Tydsk, 2den Afd. Historie og Græsk.

Onsdagen den 12te : 1ste Afd. Religion og Naturhistorie, 2den Afd. Naturlære og Hebraiss.

Af de 7 Candidater, der indstillede sig til Examens 2den Deel, havde 4 opgivet Hebraiss, nemlig Scharling, Andersen, Hansen og Dahl.

I Overeensstemmelse med den i forrige Åars Skoleafterretninger S. 41 ommeldte Tilladelse blev Candidaterne F. J. Trier og C. E. F. Reinhardt, som i Året 1848 havde underkastet sig Afgangseramens 1ste Deel i de øvrige dertil hørende Discipliner, først ved nærværende Afgangsexamen prøvede i Naturhistorie.

Specialcharaktererne samt de deraf uddragne Hovedcharakterer for de Candidater, som i Årene 1848—1849 have underkastet sig Afgangseramens tvende Prøver og saaledes i sidstnævnte Åar ere dimitterede til Universitetet, findes anførte i Bilag I.

II. I Henseende til Prøven i Optik havde der fra Skolens Side været forsat Anledning til at ønske, at den allerede gjentagne Gange bevilgede Fritagelse for at optage denne Prøve ved Afgangseramen efter maatte udvides til den her omhandlede Examen, idet navnlig den Ulempe, der havde været forbunden med Mangelen af et betimelig tilveiebragt Apparat af Lærebøger i enkelte af Physikkens Dele, og som endnu i det daværende Cursus havde gjort det nødvend-

digt for Læreren at meddele forskjellige Afsnit af denne Videnskab ved Dictering, ikke lidet havde bidraget til at hindre Underviisningens Fremskriden til det Maal, som ved den provisoriske Plan er betegnet. Det under 23de Novbr. 1848 indsendte Andragende om Fornyelse af den ovennævnte Dispensation blev af Ministeriet under 9de Decbr. næstefter bevilget.

Ogsaa i Henseende til Underviisningen i Mineralogie havde Skolen endnu bestandig savnet de Betingelser, der skulde have gjort det muligt at optage samme i Forbindelse med den øvrige naturhistoriske Underviisning i 6te Classe, forsaavist som deels de Disciple, der agtede til Efteraaret 1849 at underkaste sig Afgangseramens 1ste Deel, ikke havde fra neden af funnet gennemgaae et med den anlagte Plan overensstemmende fuldstændigt Cursus i det ommeldte Læresfag, hvorved Underviisningen i samme for disse Disciples Bedkommende havde maattet sammentrænges indenfor et mindre Antal af År, deels i ethvert Tilsælde ogsaa her Mangelen af en passende Lærebog overhovedet gjorde det vanskeligt for Skolerne at optage og tilbørligt at fremme Underviisningen i den nævnte Deel af Naturhistorien. Det blev dersor ligeledes nødvendigt at udvirke, at, i Lighed med hvad hidtil i denne Henseende havde været bevilget, ogsaa ved den da forestaaende Afgangseramens 1ste Deel Prøven i Mineralogie maatte bortsalde, hvilket, efter Indstilling af 30te Juni f. A., bevilgedes ved Ministeriets Resolution af 14de Juli næstefter.

Skolens Disciple.

I. Afgang og Tilgang. II. Nuværende Frequents.

I. Ved Aflutningen af forrige Åars Beretning havde Skolen efter den samme steds S. 43—57 meddeelte Fortegnelse en Frequents af 162 Disciple. Af disse blev endnu før det nye Skoleårs Begyndelse udmeldte: af 4de Classe: 1. Valdemar Walterstorff, 27de Juli 1849, 2. Axel Frederik Lauritz Rindom, 12te August, 3. Christian Ferdinand Johnsen, 16de August; — af 3de Classe: 4. Christian Eduard Sigersted, 31te August. — Ligeledes udgik i August Maaned (5.) Discipel af 7de Classe Carl Georg Holck, som nu, efterat vedkommende Forhold havde forandret sig, vendte tilbage til Kolding lærde Skole, for samme steds, ifolge Ministeriets Resolution af 13de August f. A., at indstille sig til Afgangseramens 2den Deel. (Ivfr. Skoleesterr. for 1848—1849 S. 43) *). — Efter indeværende Skoleårs Begyndelse udgik de ovenfor S. 3 nævnte 7 Candidater, som efter fuldendt Afgangseramen blevne dimitterede til Universitetet (6—12). — Fremdeles udmeldtes i Löbet af Skoleåret: af 6te Classe: 13. Peter Frederik Christian Roefoed, 23de Februar 1850; — af 5te Classe: 14. Jørgen Lauritz Hertel, 4de September 1849, 5. Jacob Vilhelm Petersen, 12te Septbr., 16. Peter August Damianus Steenfeldt, 14de Novbr., 17. Christian Tycho Ludvig Bræstrup, 31te Decbr., 18. Hans Peter Johan Lyngbye, 30te Marts 1850, 19. Christian Fre-

*) De øvrige 6 fra de lærde Skoler i Horsens og Kolding interimistisk optagne Disciple: D. G. Bagger, L. S. Bagger, A. G. G. Borch, E. A. Borch, J. E. Borch og L. F. A. Wimmer forlod til samme Tid efter Skolen (see det anførte Sted).

derik Tillisch, 30te Marts, 20. Jacob Lobeck Julius Gylling, 5te April, 21. Andreas Esbensen, 9de April; — af 3die Classe: 22. Christian Eduard Theodor Bertelsen, 7de Marts 1850. En Discipel (23.), Johan Jacob Peter Rindom af 6te Classe, der skulde have indstillet sig til Afgangsexamens 1ste Deel i September f. N., afgik ved Døden den 28de August. — Af de 14 udmeldte Disciple, der ere anførte under Nr. 1—4 og Nr. 13—22, vare, saavært vides, 9 bestemte til at fortsætte Studeringerne, enten under privat Veileddning eller i andre Skoler, hvorimod 5 valgte en anden Bestemmelse.

Derimod har Skolen i samme Tidsrum havt følgende Tilgang af Disciple:

A. Ved Skoleaarets Begyndelse, den 1ste September 1849, optoges:

I IV. Classe:

1. Ebbe Gabriel Lund Drejer, en Søn af Professor og Hofmedicus, Dr. med. J. L. Drejer, R. af D.
2. Frederik Münter, en Søn af afgangne Justitsraad og Raadmand C. B. C. Münter, R. af D.
3. Carl Friedrich Wilhelm Prangen, en Søn af afgangne Oberst og Chef for Ingenieurcorpset F. C. v. Prangen, C. af D. og Dm.
4. Frederik Johan Rask Thaarup, en Søn af Pastor M. R. Thaarup, Sognepræst til Hundborg og Janerup Menigheder i Aalborg Stift.

I III. Classe:

5. Christian Barnekow, en Søn af afgangne Kammerjunker, Overauditeur N. G. J. Barnekow.
6. Christian Conrad Sophus Dannestjold-Samsøe og
7. Frederik Vilhelm Steen Dannestjold - Samsøe,

Sønner af Hs. Exc. Generalpostdirecteur D. S. Grev Danneshjold-Samsøe, St. af D.

8. Octavius Thomas Hansen, en Søn af Grosserer A. N. Hansen, R. af D.
 9. Eggert Christopher Knuth, en Søn af Kammerherre F. M. Grev Knuth til Knuthenborg, St. af D.
- I II. Classe:

10. Carl Julius Sophus Abrahams, en Søn af Professor, Mag. N. C. L. Abrahams, R. af D. og Dbm.
11. Rudolph George Braëm, en Søn af Capitain i Søetaten og Takkemester ved Holmen J. F. Braëm, R. af D. og Dbm.
12. Valdemar Klingberg Christensen, en Søn af afgangne Kammeraad J. S. Christensen, Chef for Bygningsadministrations-Comptoireret.
13. Carl Hambro Gyberg, en Søn af Pastor H. F. J. Gyberg, Sognepræst til Glenstrup i Marhuus Stift.
14. Harald Aron Peter Philipsen, en Søn af Silke- og Klædehandler F. Ph. B. Philipsen.
15. Jacob Frederik Scavenius, en Søn af Kammerherre P. B. Scavenius til Gjorslev m. m., R. af D.
16. Joachim Bering Seerup, en Søn af afgangne Pastor H. Seerup, Sognepræst til Borre paa Myen.

I I. Classe:

17. Martin August Valdemar Andersen, en Søn af Biinhandler J. A. Andersen.
18. Viggo Henrik Lauritz Bendz, en Søn af Professor Dr. med. H. C. B. Bendz, Lector ved den kgl. Veterinairsskole.
19. Carl Christian Sophus Cederfeld de Simonsen, en Søn af Justitsraad J. C. L. Cederfeld de Simonsen, forhen Borgemester og Byfoged i Kallundborg.

20. Evald Bjerregaard Hjort, en Søn af afgangne Sørenskriver N. Hjort i Norge.
21. Otto Valdemar Hoffgaard, en Søn af Forpagter J. J. Hoffgaard paa Svenstrup i Sjælland.
22. Peter Ludvig Krebs, en Søn af Inspector og Adjunct ved Metropolitanstolen C. P. J. Krebs.
23. Torkild Peter Lund, en Søn af Justitsraad J. C. Lund, Assessor i Lands-Overfamt Hof- og Stadsretten.
24. George Alfred Mourier, en Søn af Commandeur-capitain R. E. Mourier, Directeur for Admiraltets-Bureauet under Marineministeriet, R. af D. og Dbm.
25. Viggo Thorvald Saxo Petersen, en Søn af Pastor J. H. Petersen, Garnisonspræst i Citadellet Frederikshavn.
26. Carl Sophus Scavenius, Broder til den ovenfor under Nr. 15 anførte Discipel.
27. Carl Lund Scharling, en Søn af Professor Dr. theolog. C. E. Scharling, R. af D.
28. August Matthias Stub, en Søn af afgangne Adjunct ved Kønne lærde Skole M. M. Stub.
- B. I Skolearets Løb ere under vedviede Datum optagne:
 - I V. Classe:
29. Johannes Rothe, en Søn af Landstaksgartner R. Rothe, R. af D. (Den 4de Februar 1850).
- I I. Classe:
30. Eduard Andreas Holmsted, en Søn af Skolens Gymnastiklærer, Lieutenant J. F. v. Holmsted, Dbm. (Den 22de Januar 1850).

II. Efter denne Afgang og Tilgang er Antallet af Skolens Disciple for Dieblifiket 169, hvilke efter den for Mai

Maaned afholdte Censur (dog Afgangsclassens Disciple efter Udsalbet af den sidste Halvaarseramen) ere ordnede saaledes i de forskjellige Classer: *)

VII. Classe.

1. P. E. Holm.
2. C. G. Hansen.
3. G. G. Møller.
4. G. J. Garrigue.
5. G. F. V. L. Nielsen.
6. T. L. Spang.
7. A. L. Hindenburg.
8. V. T. Rall.
9. D. Mazar de la Garde.

VI. Classe A.

1. C. C. A. Gosch.
2. G. F. F. Knudhorn.
3. J. L. R. Roefoed.
4. G. V. Birkerød.
5. J. P. Malling.
6. G. E. T. Lippert.
7. M. Blom.
8. S. Spandet.
9. G. S. Smith.
10. G. P. M. Rosing.
11. G. F. Jørgensen.
12. F. P. M. Lund.
13. L. T. Nissen.
14. G. R. L. Jensen.
15. V. Holmer.
16. J. G. Birch.
17. V. T. Petersen.
18. M. C. G. Thye.

VI. Classe B.

1. C. D. Mourier.
2. Johan L. Schou.
3. A. G. F. Rubien.
4. O. Søhnenberg.
5. Jens L. Schou.
6. F. P. J. Dahl.
7. J. A. C. Tryde.
8. G. F. G. J. Petersen.
9. T. G. Lange.
10. G. A. Hansen.
11. C. S. Jessen.
12. O. Algreen-Ussing.
13. J. J. Suenson.
14. C. A. Ring.
15. C. J. Würzen.

V. Classe.

1. J. C. Møller.
2. G. F. C. J. Lauritsen.
3. A. D. Müller.
4. C. G. Scharling.
5. C. E. T. Hansen.
6. S.

*) VI. og IV. Classe have fremdeles i dette Skoleaar været deelte, den første i en over- og underordnet Afdeling, den sidste i to sideordnede Afdelinger.

5. W. Topsøe. 7. J. Rothe. 8. F. C. S. P. Bruhn.
 9. R. P. A. Mourier. 10. E. F. Koch. 11. S. Sørensen.
 12. S. F. G. Smith. 13. A. L. Fibiger. 14. C. G. Lange.
 15. L. J. A. C. Bergh. 16. B. F. Sørensen. 17. G. C.
 Hindenburg. 18. E. V. Løse. 19. J. G. F. Ræder. 20. V.
 Oldenburg. 21. A. M. M. Abrahams. 22. T. Bræstrup.
 23. J. C. T. Beck.

IV. Classe A.

1. A. O. F. Lorenz. 2. E. P. Dieckmann. 3. S. C.
 Krøyer. 4. M. J. M. Dinesen. 5. E. C. A. Löffler. 6. S.
 J. V. Wick. 7. L. G. S. Klubien. 8. A. G. Oe. Sauch.
 9. C. V. Bendz. 10. Chr. J. Martensen. 11. Conr. Mar-
 tensen. 12. G. S. Wibe. 13. W. E. Velschow. 14. R.
 P. C. Müllen. 15. C. F. W. Prangen. 16. S. C. Gut-
 feld. 17. Ph. V. M. Herg. 18. E. G. L. Drejer *).

IV. Classe B.

1. E. J. Trier. 2. F. J. R. Thaarup. 3. A. S. G.
 Jacobsen. 4. C. A. W. Bluhme. 5. J. C. P. Wilse.
 6. J. M. M. Thorsøe. 7. S. S. Schumacher. 8. J. S.
 Møller. 9. C. C. Christens. 10. V. L. O. Thost. 11. F.
 Münster. 12. M. A. L. Hertel. 13. C. S. Stremme.
 14. A. V. Freund. 15. A. Fibiger. 16. T. F. Schouw.
 17. A. P. Dons. 18. C. V. Blichfeldt.

* Denne Discipel indtager i Dieblifiket ifkun af den Grund den
 nederste Plads i Classen, fordi han formedelst en ved Sygdom
 foranlediget længere Fraværelse ikke har funnet erholde nogen
 Hovedcharakter for Mai Maaned. Eigeledes have Disciplene
 Beck (V. Cl. Nr. 23) og Blichfeldt (IV. Cl. B. Nr. 18) paa
 Grund af Fraværelse ingen Hovedcharakter for samme Maaned.

III. Classe.

1. S. W. Scharling. 2. O. T. Hansen. 3. J. O. Thomsen. 4. E. W. Møller. 5. C. A. Møller. 6. P. F. E. Casse. 7. L. C. A. S. Thofte. 8. E. C. Knuth. 9. O. V. Meier. 10. J. R. Thiele. 11. J. V. Johnsen. 12. C. Barnekow. 13. S. S. Ring. 14. P. Jensen. 15. A. L. Brorson. 16. C. Christiansen. 17. G. V. Meidell. 18. C. L. Birk. 19. F. V. S. Dannestjold-Samsøe. 20. C. F. S. Lautrup. 21. P. C. Larsen. 22. E. S. Esstildsen. 23. C. C. S. Dannestjold-Samsøe. 24. C. T. Bang. 25. B. T. Dahl. 26. J. S. Lange. 27. C. J. Frydensberg.

II. Classe.

1. S. S. P. Reiersen. 2. C. S. Gyberg. 3. J. C. F. Wilse. 4. V. R. Christensen. 5. S. A. P. Philipson. 6. J. F. Scavenius. 7. G. V. G. Müller. 8. J. C. Boeck. 9. P. F. J. Conradt-Eberlin. 10. C. A. de Fine Skibsted. 11. T. H. Thiele. 12. J. J. V. Steenstrup. 13. J. J. B. Lund. 14. R. S. Berggreen. 15. J. B. Seerup. 16. C. J. S. Abrahams. 17. S. A. Thiele. 18. T. Schleisner. 19. J. F. V. Holm. 20. L. G. Paludan. 21. H. A. Angelo. 22. G. E. Casse. 23. W. F. E. Casse. 24. R. G. Braem. 25. F. Algreen-Ussing. 26. J. C. G. F. Bech.

I. Classe.

1. T. P. Lund. 2. L. A. Holmsted. 3. P. L. Krebs. 4. A. M. Stub. 5. C. L. Scharling. 6. C. C. S. Cederfeld de Simonsen. 7. V. T. S. Petersen. 8. S. F. A. Halling. 9. C. S. Scavenius. 10. O. V. Høffgaard. 11. V. S. L. Bendz. 12. G. A. Mourier. 13. E. B. Hjort. 14. M. A. V. Andersen. 15. R. C. Borring.
-

Lærersonalet.

Forsættelse og Afgang.

Under 15de Juli 1849 blev Timelærer, Cand. philos. Carl Emil Kiellerup allernaadigst beskifret til Adjunct ved Skolen.

Under 30te Juli 1849 blev Overlærer ved Metropolitanskolen Frederik Christian Carl Birch allernaadigst beskifret til Rector ved Horsens Lærde Skole.

Under 4de November 1849 blev Adjunct ved denne Skole Carl Berg allernaadigst beskifret til Overlærer ved samme.

Den ved Rector Birchs Afgang fra Skolen bevirkede Vacance i de af ham besørgede Underviisningsfag har hidtil ikke medført nogen Ansættelse af en ny Lærer, da bemeldte Fag endnu for dette Skoleaar have været fordeelte paa andre af de allerede ved Skolen ansatte Lærere.

Underviisningen.

I. Anordninger fra Kirke- og Underviisningsministeriet. **II. Fag- og Timefordeling.** **III. Vore- og Lærebøger.** **IV. De læste Pensia.**

I. Efterat de udvidede Lærde Skoler hidtil have ordnet deres Underviisning overensstemmende med den provisoriske Plan af 25de Juli 1845, er denne nu blevet definitivt afløst af den af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet under 13de Mai d. A. udfærdigede „Bekjendtgjørelse angaaende en Underviisningsplan og Examensbestemmelser for de lærde Skoler i Danmark“, som,

foruden andre Bestemmelser, ved hvilke enten forskjellige Punkter i hün foreløbige Plan modificeres eller paa enkelte Steder Underviisningens Maal og Opgave noiggangrigere betegnes, tillige har optaget den i forrige Åars Beretning S. 62 — 63 omhandlede væsentlige Forandring af Skolernes sjette (næstoverste) Classe fra toaarig til cetaarig og omvendt af den syvende (overste) Classe fra cetaarig til toaarig. Denne Forandring, som udførligere er behandlet i Motiverne til den paagjeldende Anordning (Departementstidenden for d. A. Nr. 49 og 50), vil imidlertid i denne, ligesom i de øvrige allerede udvidede Skoler, først komme til Anvendelse med den nuværende 5te Classe, idet de af denne Classes Disciple, der med det nu tilstundende nye Stoleaar (1850—1851) opflyttes i 6te Classe, ville i eet Åar have at gjen- nemgaae sidstnævnte Classe, saaledes at altsaa for dette Held af Disciple Afgangseramens 1ste Deel vil indtræffe i Året 1851 og 2den Deel, efter et toaarigt Cursus i 7de Classe, i Året 1853.

Endvidere er, ligesledes under 13de Mai d. A., af samme Ministerium udfærdiget „Bekjendtgjørelse angaaende Ophævelsen af den hidtilværende Examen artium ved Kjøbenhavns Universitet og om den fremtidige Modenhedsprøve for dem, der efter Forberedelse i private Skoler eller af Privatlærere ville indskrives ved Universitetet“, hvilken Anordning her nævnes, forsaavidt som den i et enkelt Punkt ogsaa berører de lærde Skoler, navnlig ved følgende i sammes § 10 indeholdte Bestemmelse: „De, der, uden at have tilendebragt deres Underviisning i en offentlig lærde Skole eller en til Afs holdelse af Afgangsexamen berettiget privat Skole, ønske at indskrives ved Universitetet, skulle enten underkaste sig begge Afsdelinger af Afgangsexamen ved en offentlig lærde Skole eller istedetderfor en

tilsvarende Prøve ved Universitetet". — Det foregæde Examensarbeide, der saaledes herefter vil kunne påalægges de lærde Skoler, er imidlertid passende begrænset ved den i Anordningens § 11 tilspiede Bestemmelse, at „ingen Skole er forpligtet til ved nogen Deel af Afgangseramen at modtage flere end sex Privatister til Deltagelse i Examen".

II. Det under 8de August f. A. til Ministeriet indsendte Forslag til Fag- og Timesordelingen for Skoleaaret 1849—1850 blev approberet under 25de f. M. Forholdet mellem denne og den i det foregaaende Skoleaar fulgte Fordeling vil erfares af følgende Oversigt:

I **Dansk** blev Adjunct Rasmussen, som i det foregaaende Skoleaar havde besørget denne Undervisning i 7de Classe, 6te Classe A—B, 5te og 1ste Classe, nu ansat til at overtage samme ogsaa i 3die Classe, hvor den hidtil havde været besørget af Adjunct Solbeck, hvorimod sidstnævnte Lærer, foruden, som hidtil, at beholde dette Fag i Forbindelse med Tydsk i 2den Classe, nu tillige maatte overtage denne Undervisning i begge Afdelinger af 4de Classe istedetsfor Timelærer Cand. philos. Kerrn, der ved Undervisning andensteds var forhindret i her at beholde sit forrige Antal af Timer.

I Henseende til Undervisningen i **Tydsk** foregik den Forandring, at jeg, for at kunne overtage Græsk i 6te Classe B, afgav førstnævnte Fag i 5te Classe til Adjunct Solbeck, hvem saaledes denne Undervisning i dette Skoleaar har været overdragen i samtlige Classer, undtagen i 6te Classe B og 1ste Classe, hvor den, ligesom i forrige Skoleaar, har været given respective af mig og Adjunct Rasmussen.

Undervisningen i **Franse** er fremdeles fra 2den til 6te Classe blevne given af Timelærer Professor Borring.

Underviisningen i Latin er i 7de Classe, som sædvanligst, blevet besørget af mig. Overlærer Berg rykkede op med denne Underviisning fra 5te Classe til 6te Classe B, Adjunct Krebs fra 4de Classe A—B til 5te Classe, Timelærer Cand. philos. Rielsen fra 3die Classe til 4de Classe A—B; i 3die Classe maatte den, ligesom i Skoleaaret 1847—1848, efter overdrages til Adjunct Krebs. I 6te Classe A havde samme Underviisning hidtil været besørget af Overlærer, nu Rector Birch, og skjøndt der saaledes ved denne Lærers Afgang vel vilde have været Anledning til at tilføre Skolen en ny Lærer til at overtage den sidstnævnte eller, efter Omstændighederne, en anden Underviisning, maatte jeg dog, tilmed da Rector Birchs øvrige Timer indtil videre funde overføres paa mig og Overlærer Berg, ifølge de da-værende Forhold ansee det som ontfeligt, hvad ogsaa af Ministeriet bevilgedes, at Latinunderviisningen i 6te Classe A i dette Skoleaar overdroges Candidat Rielsen, ligesom den senest havde været ham betroet i 6te Classe B, uagtet derved denne Lærer erholdt det for en Timelærer usædvanlige Antal af i alt 27 ugentlige Timer.

Underviisningen i Græsk har, ligesom i det foregaaende Skoleaar, i 7de Classe og 6te Classe A været henlagt under Overlærer Berg. I 6te Classe B og 5te Classe, i hvilke den senest havde været given af Rector Birch, har den i dette Skoleaar været besørget respective af mig og Overlærer Berg, i begge Afdelinger af 4de Classe, som forhen, af Candidat Kjerrn.

I Henseende til Hebraisk, Religion, Historie, Matematik og Naturlære har den for det næstforegaaende Skoleaar approberede Fordeling af Underviisningen ogsaa i indeværende Skoleaar været fulgt, med Undtagelse af, at der har været tildelt Adjunct Jensen, foruden hans hidtil havte

4 ugentlige Negnetimer i 2den Classe, det lige saa store Antal Timer i samme Fag i 1ste Classe, hvor denne Undervisning før blev given af Timelærer Cand. philos. Dahl.

Undervisningen i Naturhistorie er fremdeles heelt igjennem bleven besørget af Adjunct Riellerup; men da her til ifølge anvendes et Antal af 18 ugentlige Timer, blev der, for at denne Lærer kunde erholde det for en Adjunct sædvanlige Timetal, tillige overdraget ham Undervisningen i Geographie fra 3die til 6te Classe, saaledes at dette Fag, der forhen gjennem alle Classer havde været henlagt under Candidat Dahl, af denne beholdtes alene i de to nederste Classer.

I Skrivning, Tegning, Sang og Gymnastik have de samme Lærere som hidtil beholdt de dem tillagte Undervisningstimer.

Oversigt over Undervisningens Fordeling med tilsvært Angivelse af enhver Lærers ugentlige Timetal:

1. Rector: Latin i VII. Cl., Græst og Tydft i VI. Cl. B.	17 Timer.
2. Overlærer Espersen: Historie fra III. til VII. Cl.	22 —
3. Overlærer Berg: Latin i VI. Cl. B, Græst i VII. Cl., VI. Cl. A og V. Cl.	26 —
4. Adjunct Jensen: Religion fra I. til VI. Cl., Regning i I. og II. Cl.	26 —
5. Adjunct Holbech: Dansft i IV. Cl. A—B og II. Cl., Tydft i VI. Cl. A samt fra II. til V. Cl.	24 —
6. Adjunct, Inspector Krebs: Latin i V. og III. Cl., Hebraist i VII. Cl. og VI. Cl. A—B	25 —
7. Adjunct Petersen: Mathematik fra IV. til	

VII. Cl., Naturlære i VII. Cl. og VI. Cl.	
A—B	31 Timer.
8. Adjunct Rasmussen: Dansk i VII. Cl., VI. Cl. A—B, V., III. og I. Cl. Tydsk i I. Cl.	23 —
9. Adjunct Kiellerup: Geographie fra III. til VI. Cl., Naturhistorie fra I. til VI. Cl. . .	25 —
10. Timelærer, Professor Borring: Franss fra II. til VI. Cl.	18 —
11. Timelærer, Cand. philos. Rielsen: Latin i VI. Cl. A og i IV. Cl. A—B.	27 —
12. Timelærer, Cand. philos. Kerrn: Græss i IV. Cl. A—B	12 —
13. Timelærer, Cand. philos. Dahl: Historie og Geographie i I. og II. Cl., Mathematik i III. Cl.	14 —
14. Timelærer, Copist Bruse: Skrivning fra I. til IV. Cl.	11 —
15. Timelærer, Arkitekt Rosenberg: Tegning fra I. til III. Cl.	5 —
16. Cand. philos., Organist Berggreen: Sang	5 —
17. Lieutenant v. Holmsted med Assisterter: Gymnastik og Svømming	6 —

Lectionstabellen for dette Skoleaar samt et Tal-Schema over Undervisningstimerne i de forskellige Fag findes i Bilag II og III.

III. Ved Undervisningen i Dansk i de tvende nederste Classer har Ministeriet, efter hvad derom var blevet indstillet, under 15de August f. A. approberet, at den af Funch, Røgind og Warburg udgivne danske Læsebog maatte træde istedetfor den hidtil benyttede „Børneven“ af Gjort, dog saa-

ledes at, overeensstemmende med Indstillingen, den nævnte Læsebog i indeværende Skoleaar indførtes alene i 1ste Classe, og først i det nu forestaaende tillige overførtes til 2den Classe, hvis nuværende Disciple allerede være forsynede med den tidligere brugte Læsebog.

IV. Følgende er i dette Skoleaar gjennemgaaet i de forskjellige Sprog og Videnskaber:

Dansk. I. Classe: Forskjellige Stykker af Funchs, Røginds og Warburgs danske Læsebog, saavel prosaiske som poetiske, lært udenad, oplæste eller analyserede. Bojesens „Kort Begreb af den danske Sproglære“, med Forbigaaelse af enkelte Anmærkninger, gjennemgaaet og lært. 2 Stile om Ugen, skrevne paa Skolen, i Negelen Dictat, undtagelsesvis et Brev eller Oversættelse af et iforvejen lært Stykke Tydsk. — II. Classe: Hjorts Børneven anvendt til Oplæsning og Analyseren; hele Bojesens „Kort Begreb o. s. v.“ læst og repeteret. Af Brossings poetiske Læsebog ere forskjellige Digte lært udenad og gjennemgaaede. I 2 Timer om Ugen er der skrevet Stiil paa Skolen, afverlende Dictat af vanskeligere Stykker, Fortællinger og Beskrivelser, giengivne efter Hukommelsen, Oversættelser fra Tydsk og Davelser, svarende til et i Grammatiken læst Pensum. — III. Classe: Af Holst's poetiske Læsebog ere flere Digte gjennemgaaede og lært udenad; Sammes prosaiske Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Adskillige Lectioner af Borgens „Beledning til Aftattelse af Udarbeidelser i Modersmaalet“ lært og indøvede. Bojesens „Kort Begreb o. s. v.“ repeteret. 1 Stiil ugentlig, snart Oversættelse fra Tydsk, snart en lettere Skildring eller Gjengivelse af en forelæst Fortælling. — IV. Classe A og B: Holst's prosaiske og poetiske Læsebøger ere benyttede til Læsepøvelser og Analyseren; af den sidste ere

tillige forskjellige Digte lært udenad og noigagtigt gennemgaaede. Bojesens „Kort Begreb o. s. v.“ er repeteret. Læseren har 2 à 3 Timer om Maanedens oplæst Digterværker for Classerne. 2 Stile om Maanedens, i Almindelighed af beskrivende Indhold. — V. Classe: Chr. Winthers Omrids af den nordiske Gudelære lært og understøttet ved Op læsning af den ældre Edda og flere af Dehleßchlägers Værker, navnlig „Nordens Guder“ og „Baldrur hin Gode“. De vigtigste Lectioner af Borgens „Veiledning o. s. v.“ lært og anvendte paa Stykker af Holst's prosaiske og poetiske Læsebøger. 1 Stil om Ugen. — VI. Classe A og B: Thortsens Litteraturhistorie S. 1—90 læst og repeteret, samt oplyst ved Op læsning af Brudstykker af den ældre danske Litteraturs Frembringelser. Skriftlige Udarbeidelser have afvælet med mundtlige Foredrag, saaledes at begge Øvelser hver ere foretagne 2 Gange om Maanedens. Flere Recensioner ere forelæste, efterat Disciplene hjemme have gjort sig bekendte med det paagjældende Digterværk (Baggesens af Hugo von Rheinberg, Seibergs af Svend Dyrings Huus og Adam Homo (1ste Deel)). — VII. Classe: Den danske Litteraturhistorie forfra til „Dehleßchläger“ foredragten, lyriske Digte og vanskeligere Prosastykker oplæste og forklarede; mundtlige Foredrag jævnlig holdte; Stile af almindeligt Indhold eller over et historisk Emne skrevne hjemme 2 Gange om Maanedens og desuden undertiden udarbeidede paa Skolen i 2 samlede Undervisningstimer.

Tydsk. I. Classe: Riises tydsk Læsebog for Begyndelsesclasserne S. 22—106. Af Jürs's og Rungs Materialier S. 1—9 og S. 64—66. Det Vigtigste af den regelmæssige Brøningelære efter Meyers Sproglære. 1 Digitalstil om Ugen. — II. Classe: Riises tydsk Læsebog for Begyndelsesclasserne fra S. 120 og Bogen ud; af Hjorts

Læsebog: „Køgebues Reise um die Welt“, S. 21—58 (Udg. 1840). Efter Jürs's og Rungs Materialier som Oversættelse fra Dansk til Tysk S. 25—34 og S. 38—60. Hele Boeiningslæren efter Meyers Grammatik. Skriftlig Stil eller Dictat 1 Time om Ugen. — III. Classe: Hjorts Læsebog: af „Køgebues Reise“ S. 40—66 og S. 7—20. Af Jürs's og Rungs Materialier S. 56—64 og S. 68—87. Efter Meyers Grammatik Formlæren (udvidet), Syntaxen efter Udvælg. En skriftlig Stil hver anden Uge. — IV. Classe A: Af Hjorts Læsebog: „Aus der Geschichte des siebenjährigen Krieges“, S. 134—146; „Fragment aus meinen Knabenjahren“, S. 558—571; „Reise über Holland nach London“. S. 185—194; „der zweite April des Jahres 1801“, S. 173 — 183. Af Bresemanns Stiløvelser S. 16—61. Meyers Grammatik; tillige er forrige Åars Program benyttet ved Casuslæren. Skriftlig Stil hver anden Uge. — IV. Classe B: Af Hjorts Læsebog: „Aus der Geschichte des siebenjährigen Krieges“, S. 134—146; „Fragment aus meinen Knabenjahren“, S. 558—571; „Die Schlacht bey Lützen“, S. 164—173; af „Leben und Thaten Alexanders des Großen“ S. 194—204. I Grammatik, Oversættelse fra Dansk til Tysk og Stil cfr. IV. Classe A. — V. Classe: Hjorts Læsebog: „Bruchstücke“, S. 256—287; „Bildung und Sitten des 12ten und 13ten Jahrhunderts“, S. 288—299; „Die Römer des 19ten Jahrhunderts“, S. 337—350. Oversættelse fra Dansk paa Tysk efter Bresemanns Stiløvelser S. 91—122, S. 133—141. 2 skriftlige Stile om Maanedene. Meyers Grammatik. Casuslæren efter Programmet for 1849. — VI. Classe B: Hjorts Læsebog (2den Udg.): S. 456—520 „Bruchstücke. Dritte Sammlung“. Stykkerne 1—3, 7—9, 12—17, 19—27, 30, 39, 40, 42, 45. Schiller, Die Piccolomini. —

Oversættelse fra Danskt paa Tydsk efter Holst's danske Læsebog: „Luther i Worms”, S. 122—128; „Christian den Andens Charakteristik”, S. 128—133; „Bartholomæusnatten”, S. 133—137. Meyers Sproglære. I det Mindste 2 Stile om Maaneden. — VI. Classe A: Schiller, Wallenstein's Lager, Goethe, Torquato Tasso og Iphigenie auf Tauris. Oversættelse fra Danskt paa Tydsk efter Holsts danske Læsebog: „Tyckerne for Wien”, S. 170—175; „Gros og Døden”; „For Ballet”; „Maleren”; „Det første Besøg” (S. 267—282). — Meyers Sproglære repeteret. Skriftlig Stil hver Uge.

Fransk. II. Classe: Borrings Læsebog for Mellemklasser, 63 Sider, fra S. 53—116. Sammes Grammaire française: den etymologiske Deel indtil de uregelrette Verber, med Undtagelse af Afsnittet om Kjønnet og det om de sammenfattede Substantiver, Egennavnenes og fremmede Ords Fleertalsdannelse. — III. Classe: Af samme Læsebog som i forrige Classe 64 Sider af de beskrivende Stykker, fra S. 150—214. I Grammatik repeteret den foregaaende Classes Pensum, og derefter de forhen forbigeaede Stykker, de uregelrette Verber og Slutningen af Etymologien indtil Syntaxis. — IV. Classe A og B: Borrings Etudes littéraires, 62 Sider, fra S. 1—62. I Grammatik Afsnittene af Syntaxis om Ordernes Overensstemmelse og Styrelse. Fra Danskt til Fransk er oversat af de franske Stiløvelser de indledende grammatiske Øvelser fra S. 1—34. — V. Classe: Samme Bog som i forrige Classe, 52 Sider, fra S. 289—341. I Grammatik Hovedstykkerne af Syntaxis. Fra Danskt til Fransk er oversat Øvelsessstykkerne om Brug af Subjunctivet, det nærværende og forbgangne Participle. — VI. Classe B: Samme Bog som i de to forrige Classer, 87 Sider, fra S. 46—133. I Grammatik repeteret de væsent-

ligste Stykker. Fra Dansk til Fransk er oversat af Stilebogen Afsnittet, som indeholder korte Fortællinger, fra S. 92—115. — VI. Classe A: „Hernani par Victor Hugo“ og „le Caprice par Alfred de Musset“. Til Oversættelse fra Dansk paa Fransk er benyttet Holst's Læsebog, hvorfra er oversat 20 Sider.

Latin. III. Classe: Af Bergs og Møllers latinste Læsebog 1ste Afdelings 1ste Afsnit. Af Madvigs Sproglære er den for denne Classe bestemte Deel af Formlæren læst og østere repeteret. Det af Læsebogen læste Pensum er benyttet til forskellige Øvelser, saavel mundtlige som skriftlige, for at indøve Formlæren og de vigtigste Regler af Grammatiske. — IV. Classe A og B: Bergs og Møllers Læsebog: 1ste Afdelings 2det Afsnit, I—II Stykke; 2den Afdelings 1ste Afsnit og 2det Afsnit til S. 37. Nogle af Phædri Fabler. Formlæren efter Madvigs Grammatik; af Synstaxen læst det, hvortil Læsebogen gav Anledning. 67 Stile. — V. Classe: *Ciceronis orationes IV in Catilinam; Cæsaris comment. de bello Gall. lib. I. (cursorisk); Sallustii Catilina; Ovidii Metamorphoses*, ed. Feldbausch: Stykkerne II, III, IV, V. VI, VII (1000 Vers). Af Madvigs Sproglære er omrent den for denne Classe bestemte Deel blevet læst. 49 skriftlige, 12 mundtlige Stile, 10 Versioner. — VI. Classe B: *Ciceronis de officiis lib. I., Livii hist. lib. V; Virgili Aeneid. lib. V; Ciceronis orat. in Catilinam I et II (cursorisk)*. 63 skriftlige, 10 mundtlige Stile; 8 Versioner. — VI. Classe A: *Ciceronis de officiis lib. III; Livii hist. lib. XXII; Horatii epistol. lib. I et II*. Af Ciceros Breve ved Sæfle ere de 4 første Afsnit læst cursorisk. Madvigs Grammatik er repeteret. 59 skriftlige, 10 mundtlige Stile, 10 Versioner. — VII. Classe: *Livii hist. lib. VI; Taciti Agricola; Ciceronis Cato major*

(extemporeret), *Horatii* epistolæ og ars poetica. Repetition foretaget af Ciceros 1ste Bog om Pligterne, af Tacitus's Agricola, af Livius's 1ste Bog samt af de 2 første Bøger af Virgils Aeneide. — Af Madvigs Sproglære er Ordspøningsslæren for en stor Deel repeteret i foresatte Pensæ, men overhovedet stadig benyttet under Læsningen af Forsatterne. — Bojesens Antiquiteter ere gjennemgaaede, saaledes at, ligesom forhen, i Affnittet om Retsvæsenet kun enkelte Punkter ere medtagne. — Af Tregders Litteraturhistorie ere, med forskjellige Udeladelser, de to første Perioder samt nogle få §§ af tredie Periode gjennemgaaede. 53 Stile, 8 Versfioner.

Til anden Deel af indeværende Års Afgangseramen opgive Candidaterne i Latin: *Ciceronis* oratt. pro S. Roscio Amerino, pro lege Manilia, pro rege Deiotaro (Candidaterne Garrigue og Spang opgive de to første Catilinairiske Taler istedensfor Taler for Deiotarus); *eiusd.* de officiis libri III; *Sallustii* Catilina; *Livii* hist. libri I, II, VI; *Taciti* Agricola; *Virgilii* Aeneid. libri I—III; *Horatii* odar. libri I, II; *eiusd.* epistolæ et ars poetica.

Græsk. IV. Classe A og B: Bergs Læsebog for de første Begyndere, hvoraf dog adskillige Exempler ere forbigaade; af Bergs Læsebog for andet Års Cursus er læst 4de Affnit, de Alisopiske Fabler 1—7, 9—12 og 14. Bergs Schema er læst og repeteret, og Tregders Formlære er benyttet ved tredie Læsning. Skriftilige Øvelser ere foretagne sædvanlig een Gang om Ugen. — V. Classe: De mythologiske og historiske Stykker i Bergs græske Læsebog; *Xenophontis Hellenicor.* lib. I, II; *Homeri Odyss.* lib. III. Tregders Formlære; Madvigs Ordspøningsslære §§ 1—106, med Forbigaaelse af de fleste Anmærkninger og nogle Hovedregler; det Læste er inddyvet ved mundtlige og skriftilige

Stile efter Bergs Øpgaver, 1ste Deel. — VI. Classe B: *Xenophontis Memorab.* Socr. lib. I, II; *Homeri Iliad.* lib. X. Tregders Formlære. Madvigs Ordspoiningslære stadig benyttet under Forfatterlæsningen. — VI. Classe A: *Demosthenis* oratt. Olynth. I—III; *Aeschinis* orat. in Ctesiph.; *Homeri Odyss.* XIII, XIV, Iliad. VI. Tregders Formlære. Madvigs Ordspoiningslære §§ 107—185; det Læste er indøvet ved mundtlige Stile efter Bergs Øpgaver, 2den Deel. Bojesens græske Antiquiteter (den heroiske Tids og Atticas). — VII. Classe: *Demosthenis* orat. pro corona; *Platonis Apologia Socratis et Criton*; *Herodoti* lib. II, capp. 133—182; *Sophoclis Antigone*; af Tregders „Anthologia Græca“: hymni Homeric; elegiæ (undtagen 5, 15, 17); epigrammata; carmina lyricalia A. (undtagen 1, 19, 20). Winthers Mythologie. Bojesens græske Antiquiteter (dog ikke de Spartanske). Tregders græske Litteraturhistorie til 3die Periode.

Til anden Deel af indeværende Åars Afgangsexamen opgive Candidaterne i Græsk: *Isocratis Panegyricus*; *Demosthenis* orat. pro corona; *Xenophontis Memorabilia Socratis*, lib. I; *Platonis Apologia Socratis et Crito*; *Herodoti* lib. II; *Homeri Antigone*; af Tregders „Anthologia Græca“: hymni Homeri; elegiæ (undtagen 5, 15, 17); epigrammata; carmina lyricalia A. (undtagen 1, 19, 20).

Hebraisk. VI. Classe B: Genesis, capp. I, II. og af cap. III. de 12 første Vers. Formlæren af Whittes Grammatik. — VI. Classe A: Genesis, cap. III. v. 13 til cap. XXI. Repetition af Whittes Formlære. — VII. Classe: Genesis, cap. XXV. ad finem; de 6 første Psalmer, Propheterne Jonas og Haggai.

Ell anden Deel af indeværende Aars Afgangsexamen opgivde af Candidaterne, som have læst Hebraist, i dette Fag følgende Pensum: Genesis, de 6 første Psalmer: Propheterne Jonas og Haggai.

Neligion. I. Classe. Hele Herslebs mindre Bibelhistorie; Jensens samlede Bibelsprog og nogle udvalgte Psalmer af shorts Psalmebog. — II. Classe: Balles Lærebog Capp. 1, 2, 8 og 6; af Herslebs større Bibelhistorie er læst Oversigt over det gamle Testamentes Bøger, og af disse speciellere Indhold fra Skabellsens Historie til 4de Periode; desuden et Udtog af bibelst Geographie. — III. Classe: Balles Lærebog Capp. 3, 4, 5 og 7; af Herslebs større Bibelhistorie fra 4de Periode til Jerusalems Ødelæggelse; desuden bibelst Geographie efter et større Udtog og af Bibelen selv de 10 første Capitler af 2den Samuels Bøg. — IV. Classe A og B: Af Krog Meyers Lærebog de 45 første Paragrapher; af Herslebs Bibelhistorie Oversigt over det nye Testamentes Skrifter, Anhaugen om Hedningernes Tro og af Evangeliernes speciellere Indhold fra Christi Fødsel til hans Fremtræden i Jerusalem paa Purimfesten; desuden i Bibelen selv nogle Capitler af Lucas's Evangelium. — V. Classe: Af samme Lærebog Affnittet om Menneskets Natur, Udødelighed, Bestemmelse og Pligter; af Bibelhistorien fra Jesu Virksomhed i Jerusalem paa Purimfesten til Pauli Gangenskab i Rom. — VI. Classe B: Af Lærebogen fra Læren om Synden til Udødelighedslæren; af Bibelhistorien det hele gamle Testamente; af Bibelen selv i Grundsporet de 10 første Capitler af Johannes's Evangelium; desuden af Ralkars Kirkehistorie til Reformationen. — VI. Classe A: Af Lærebogen til Læren om Synden; af Bibelhistorien det nye Testamente; af Bibelen selv i Grundsporet Johannes's Evangelium.

nes's Evangelium og af Raskars Kirkehistorie til Reformationen.

Historie. I. Classe: En Oversigt over alle Hovedbegivenhederne i Fædrelandets Historie, hvorved fornemmelig Rosdts Udtog af denne er lagt til Grund. — II. Classe: Hele den gamle Historie efter Bohrs Lærebog. — III. Classe: Historiske Skildringer hentede fra Middelalderen og den nyere Tid indtil Ludvig den Hjortendes og Peter den Stores Død, efter Bohrs Lærebøger i Middelalderens og den nyere Tids Historie. — IV. Classe A og B: Oldtidens Historie i Sammenhæng indtil Diocletians og Constantin den Stores Tid, efter Langbergs Lærebog. — V. Classe: Følgende Folks og Staters Historie indtil den revolutionære Tidsalder: Frankrig, England, Tyskland (Helvetien, Bohmen, Brandenburg, Dele af Preussen, Ungarn m. M.), Italien, Spanien, Portugal, Nederlandene, samt desuden førstilt Araberne, efter Rosdts Udtog og Bohrs Lærebøger. VI. Classe A og B: Det græske Keiserdømme, Araberne og de andre muhamedanske Folk (Osmaniske Tyrkiet indtil den revolutionære Tid), Ungarn til den revolutionære Tid, — Danmark, Norge, Sverrig indtil vore Dage, — Rusland, Polen (indtil dets Undergang), Preussen indtil den revolutionære Tid, — Perfer, Mongoler, Sineser, efter Rosdts Udtog og Bohrs Lærebøger. — VII. Classe: Repetitionscursus efter udvidet Maalestof af Oldtidens Historie, Middelalderen og den nyere Tid indtil Revolutionen. Den revolutionære Tidsalder er udførlig gjennemgaaet indtil Wiencongressens Slutning; de øvrige Begivenheder indtil vor Tid ere samlede under en almindelig Oversigt. Foruden ovennævnte Hjelpemidler er ogsaa Estrups Lærebog benyttet til flere Partier.

Geographie. I. Classe: Efter Ingerslevs lille Geographie Europa, og, nærmest med Hensyn til de orographiske og hydrographiske Forhold, tillige de øvrige Verdensdele. — II. Classe: Hele sidstnævnte Lærebog. — III. Classe: Det Vigtigste af den physiske og mathematiske Geographie, samt Europa, med Undtagelse af Italien, Tyrkiet og Grækenland, efter Ingerslevs større Lærebog. — IV. Classe A og B: Italien, Tyrkiet, Grækenland og Asien efter samme Bog. De samme Landes gamle Geographie efter Rønigsfeldts Lærebog. — V. Classe: Africa, America og Australien; Asiens og Africas gamle Geographie, efter samme Lærebøger. — VI. Classe B: Af Ingerslevs Lærebog Indledningen og Europa. — VI. Classe A: Af samme Lærebog fra Holland Bogen ud. Europas gamle Geographie.

Arithmetik. I. Classe: Efter Mundts Regnebog til Brøken og desuden efter Ursins Regnebog de 4 Species i Brøf; dertil Øvelser i Tabellen. — II. Classe: Af Mundts Regnebog er gjennemgaaet fra Brøf til Decimalregning. — III. Classe: Türgensens „Elementair Arithmetik og Algebra“ forfra til Decimalbrøf. — IV. Classe A og B: Samme Bog: § 10—15, (S. 36—68). — V. Classe: Samme Bog: § 15—21 (S. 68—119). — VI. Classe B: Samme Bog § 17 Nr. 105 — § 21 og § 23 (S. 85—119 og S. 138—145). — VI. Classe A: Samme Bog: Repetition af hele Arithmetiken. — VII. Classe: Samme Bog: Repetition.

Geometrie. IV. Classe A og B: Oppermanns Plangeometrie forfra til § 11 Nr. 253 (S. 83). — V. Classe: Samme Bog: § 11 i første Bog til § 3 Nr. 437 i anden Bog med Forbigaaelse af Tillæget til § 2 (S. 78—128 og 140—148). — VI. Classe B: Samme Bog: anden Bog § 2—§ 5 med Forbigaaelse af Tillægene til § 2 og 3,

samt Repetition forfra til § 14 i første Bog. — VI. Classe A: Den plane Trigonometrie efter Ramus's Lærebog samt Repetition af Oppermanns Geometrie. — VII. Classe: Astronomie efter Oluffssens Lærebog, samt Repetition af Geometrie, Stereometrie og Trigonometrie.

Naturlære. VI. Classe B: Ørsted's „Naturlærerens mechaniske Deel“ forfra til S. 165. — VI. Classe A: Silfverbergs „Naturlærerens chemiske Deel“ forfra til S. 64. — VII. Classe: Ørsted's „Naturlærerens mechaniske Deel,“ S. 173—281, samt Repetition af de tidligere læste Afsnit af Naturlæren.

Naturhistorie. I. Classe: Pattedyrenes og fuglenes Naturhistorie mundtlig gjennemgaaet. — II. Classe: Pattedyrenes, fuglenes og Menneskets Naturhistorie efter Bramsens og Drejers Lærebog i Zoologie og Botanik. — III. Classe: Krybbyrene og Fiskene efter samme Lærebog; den terminologiske Indledning til Botaniken efter Petits Lærebog i Botanik; Øvelser i Plantebestemmelser, holdte efter Sammes Tabeller. — IV. Classe A og B: Den specielle Botanik efter Petits Lærebog. — V. Classe: De hvirvelløse Dyr under Afbenyttelse af Bramsens og Drejers Lærebog i Zoologie og Botanik. — VI. Classe B: Den almindelige Botanik og Plantogeographien under Afbenyttelse af Petits Lærebog. Mennesket i anatomisk og physiologisk Henseende efter mundtligt Foredrag. — VI. Classe A: Oversigt over Dyrenes Livsbyttringer. Repetition af Zoologien.

Tegning. I. Classe: Conturfrihaandstegning. I geometrisk Tegning ere Tabellerne I—XI gjennemgaaede. — II. Classe: Skiggefrihaandstegning. I geometrisk Tegning ere Tabellerne I—XIV gjennemgaaede. — III. Classe: I geometrisk Tegning ere Tabellerne I—XIV gjennemgaaede i

Forbindelse med Perspectiver, de to første efter Setsch's Tabeller.

I Skrivning og Sang har Undervisningen været fremmet paa sædvanlig Maade. — Undervisningen i Gymnastik, som havde været standset siden 16de Marts f. A. (see Skoleefterr. for 1848—1849 S. 90), tog atter, efterat vedkommende Lærere vare vendte tilbage fra Armeen, sin Besyndelse den 24de September f. A., og er siden uafbrudt blevet fortsat, ligesom ogsaa de sædvanlige Svømmevælser i denne Sommer foretages.

Videnskabelige Samlinger.

- I. Bibliotheket. II. Naturhistorisk Samling.
- III. Physiske Apparater.

I. Skolebibliotheket har siden Afslutningen af den i forrige Aars Beretning meddeleste Fortegnelse modtaget følgende Tilvært:

Arati Phænomena et Diosemea, quibus subjiciuntur Eratosthenis Catasterismi. — Dionysii orbis terrarum descriptio. — Rudi Festi Avieni utriusque poetæ metaphrases. Ed. F. C. Matthiae. Francof. ad Moen. 1817. 8.

G. E. Benseler, Musterstücke lateinischer Prosa. Freiberg 1849. 8.

T. Bergk u. J. Cæsar, Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft, 3 Jahrg. 2 H. — 8 Jahrg. 2 H. Cassel 1845—1850. 4.

Bille, Steen, Beretning om Corvetten Galatheas Reise omkring Jorden 1845, 46 og 47. 1—2 D. Kbhavn. 1849—1850. 8.

S. C. W. Bindesbøll, Meddelelser fra og om Udlændet, mest religiøse og kirkelige Gjenstande vedkommende. 1 Bd. (2 Hefter). Kbhavn. 1840—1841. 8.

- A.** *Boeckhii corpus inscriptionum Græcarum.* Vol. I—II.
Berolini 1828—1843. Fol.
- A.** *Böök,* Die Staatshandlung der Athener. 1—2 Bd. Berlin
1817. 8.
- L.** *Brandes,* De ophthalmia rheumatico-gonorrhœia et de for-
ma arthropathiæ gonorrhœicæ chronica. Hauniæ 1850. 8.
(Disp. for den medicinske Doctorgrad).
- M.** *Tullii Ciceronis orationes.* Superiorum interpretum com-
mentariis suisque adnotationibus explanavit *Carolus Halm.*
Vol. I. P. I—III. (Orationes pro P. Sulla, pro P. Sestio,
in P. Vatinium). Lipsiæ 1845. 8.
- S.** *N. Clausen,* Tidsskrift for udenslandst theologisk Litteratur, 3 og
4 h. for 1849, 1 h. for 1850. Kbhavn. 8.
- Henrici Clintonis fasti Hellenici.** Ex altera Anglii exempla-
ris editione conversi a *C. G. Krügero.* Lipsiæ 1830. 4.
- Cornelius Nepos.** Erklärt von *R. Nipperdey.* Leipzig 1849. 8.
- W. J. G. Curtman u. G. Walter,** Das Thierreich, naturgeschicht-
liches Lehr- und Lesebuch. Darmstadt 1846. 8.
- Th. S. Erslev,** Almindelig Forfatter-Lexicon for Kongeriget Dan-
mark o. s. v. 3 Bd. 2 h. Kbhavn. 1850. 8.
- Euripides's Phönikerinnen.** Griechisch mit metr. Nebers. u. s. w.
von *J. A. Hartung.* Leipzig 1849. 8.
- A.** *Ferguson,* Geschichte des Fortgangs und Untergangs der Römi-
schen Republik. Aus dem Englischen übersezt. 1—3 Bd. Leip-
zig 1784—1786. 8.
- A.** *Fryxell,* Berättelser ur Svenska Historien. 16 D. Stock-
holm 1850. 8. (I forrige Åars Fortegnelse var 16de Del
feilagtig anført istedetsfor 15de).
- A.** *Fuchs,* Die Romanischen Sprachen in ihrem Verhältnisse
zum Lateinischen. Halle 1849. 8.
- Chr. Gad,** Den evangelisch-christelige Religion efter den Augsburgiske
Troesbekjendelse. En Lærebog. Kbhavn. 1849. 8.
- J. S. T. Gehler,** Physikalisches Wörterbuch, neu bearbeitet
von *Brandes, Gmelin, Horner, (Littrow), Muncke, Pfaff.*
1—11 Bd. Leipzig 1825—1845. 8. — Kupfer-Atlas zu
Gehler's physikalischem Wörterbuche. Leipzig 1842.
Tverfol.
- S.** *P. Giessing,* Kong Frederik den Sjettes Regeringshistorie. 1ste
Bd. 1—5 h. Kbhavn. 1849—1850. 8.

- F. Helsted**, Veiledning i Tegnekunstens allerförste Grunde. 8 Hefter med tilhörende Forklaring. Kbhavn. 1850.
- K. F. Hermann**, Lehrbuch der griechischen Antiquitäten. 2 Th. („Lehrbuch der gottesdienstlichen Alterthümer der Griechen“). Heidelberg 1846. 8.
- Hertugen af Augustenborgs litterære Virksomhed i den slesvig-holsteinske Sag. Odense 1850. 8.
- A. G. Heydemann u. W. J. C. Müzell**, Zeitschrift für das Gymnasialwesen. 3 Jahrg. 2 H. — 4 Jahrg. 5 H. Berlin 1849—1850. (Møgde tidligere manglende Hefter ere senere leverede. Ifvfr. forrige Åars Fortegnelse S. 95).
- Homeri carmina cum brevi annotatione etc.* ed. **C. G. Heyne**. Tom. I—VIII. Lipsiae et Londini 1802. 8.
- Homers Odyssee.* Erklärt von **J. U. Faesi**. 1ste Bd. Leipzig 1849. 8.
- J. Horner**, Bilder des griechischen Alterthums. Zürich 1823. 4.
- C. S. Ingerslev**, Latin=Danß Ordbog til Skolebrug. Kbhavn. 1849. 8.
- Isokrates*, ausgewählte Reden des, Panegyricus und Areopagiticus. Erklärt von **R. Rauchenstein**. Leipzig 1849. 8.
- W. Jardine**, The naturalist's library, Nr. 17—39. Edinburgh. 8. (Ifvfr. forrige Åars Fortegnelse S. 92).
- Rehoreien, pädagogische. Leipzig 1849. 8.
- N. Kjærbølling**, Kongeriget Danmarks samt Hertugdömmerne Slesvigs, Holstsens og Lauenborgs Fugle. 1—8 Hefte. Kbhavn. Fol.
- R. Kloß**, Handwörterbuch der lateinischen Sprache. 4 Lief. Braunschweig 1849. 8.
- R. W. Krüger**, Lexikon zu Xenophons Anabasis. Berlin 1849. 8.
- F. M. Liebmann**, Flora Danica. Fascic. XLII. Hauniæ 1849. Fol.
- Titi Livii rerum Romanarum ab urbe condita libri, ad codd. mss. fidem emendati ab C. F. S. Alschefski.* Vol. III. Berolini 1846. 8.
- S. Martensen**, Den kristelige Dogmatik. Kbhavn. 1849. 8.
- L. Meyer**, Fremmedordbog. 3die, forøgede og forbedrede Udg. ved S. P. J. Dahl. 1—2 H. Kbhavn. 1849—1850. 8.
- C. Meyer**, Lehrbuch der Geometrie für Gymnasien. 2 Th. Potsdam 1843. 8.

- J. A. Milo og J. Schneekloth, Skolens Reform. Et Tidskrift.
Nr. 1—4. Kbhavn. 1850. 8.
- C. Molbech, Nyt historisk Tidskrift, udg. af den danske historiske Forening. 3 Bd. 1—2 H. Kbhavn. 1849—1850. 8.
- P. A. Munch, Historisk-geographisk Beskrivelse over Kongeriget Norge (Noregsvelde) i Middelalderen. Moss 1849. 8.
- R. O. Müller, Kleine deutsche Schriften über Religion, Kunst, Sprache und Literatur u. s. w., gesammelt und herausgeg. von E. Müller. 2 Bd. Breslau 1848. 8.
- R. O. Müller, Handbuch der Archäologie der Kunst, 3 Aufl., herausgeg. von F. G. Welcker. Breslau 1848. 8.
- C. O. Müller u. C. Oesterley, Denkmäler der alten Kunst. 1 Bd. 1—5 H., 2 Bd. 1—2 H. Fortgesetzt von F. Wieseler, 2 Bd. 3 H. Tverfol.
- J. P. Mynster, Den hedenske Verden ved Christendommens Begyndelse. Kbhavn. 1850. 4. (Program til Bispevielse).
- H. Nissen, Oplysninger om Latin- og Realskolen i Christiania. Ibid. 1846. 8.
- X. Nyerup, Suhmiana. Kbhavn. 1799. 8.
- P. P., Niels Juul og hans Samtid. 2 D. Kbhavn. 1847. 8.
- W. Pape, Handwörterbuch der griechischen Sprache. 1—3 Bd. Braunschweig 1842—1843. 4.
- N. M. Petersen, Nordisk Mythologie. 5—6 H. Kbhavn. 1849. 8.
- Plan for de bebudede Udgaver af græske og latinske Forfateres Skrifter ved en Forening af Skolemænd o. s. v. Kbhavn. 1849. 8.
- Platon*, udvalgte Dialoger af, udgivne til Skolebrug af F. W. Wiehe. 2 H. Kbhavn. 1849. 8.
- V. C. S. Rost, Schulgrammatik der Griechischen Sprache. Göttingen 1844. 8.
- Casp. Sagittarii introductio in historiam ecclesiasticam, s. I. 1694. et D. G. Morhofii polyhistor. Lubecæ 1696. 4. (Begge i et Bind).
- A. Schjøth, Geographisk Beskrivelse over Kongeriget Norge. Christiania 1849. 8.
- J. S. Schouw, Dansk Tidskrift, Nr. 16—20. Kbhavn 1849—1850. 8.
- J. C. Sibbern, Nogle Bemærkninger over Stat og Kirke. Kbhavn. 1849. 4. (Universitetsprogram).

- A.** Simesen, Geometrisk Tegnelære for Skoler, 2—3 H. Helsingør 1849.
- L.** T. Spittler, Geschichte der dänischen Revolution im Jahr 1660. Berlin 1796. 8.
- H.** Stephani thesaurus græcae linguae. Edd. C. B. Hase, G. & L. Dindorfii. Vol. VII. fascic. IV. Parisiis. Fol. Tabelværk, statistisk, 16 H., udg. af den allern. anordnede Commissiōn; — 18 H., udg. af Finantministeriet. Kbhavn. 1848—1849. Fol.
- A.** Thiers, Consulatets og Keiserdømmets Historie. 79—86 Levering. Kbhavn, 1849. 8.
- OYKYALAOY ΣΥΓΓΡΑΦΗ.** Mit erklärenden Anmerkungen herausgeg. von R. W. Krüger. 2 Bd. 2 H. Berlin 1847. 8.
- J. L.** Ussing, De Parthenone ejusque partibus. Hauniæ 1849. 4. (Universitetsprogram).
- Valgsitter, lithophanerede af en Vælger. Kbhavn. 1850. 8. (Fra Horsfatteren).
- P.** Virgilius Maro, die Gedichte des. Lateinischer Text mit deutschen Erläuterungen herausgeg. von Philipp Wagner. 1—2 H. Leipzig 1849. 8.
- W.** E. Weber, Deffentliche Neden. 2 Bd. Jena 1846. 8.
- C.** F. Wegener, Om Hertugen af Augustenborgs Forhold til det holstenske Opror. Kbhavn. 1849. 8.
- A.** S. Ørsted, For den danske Stats Øpretholdelse i dens Heelhed. En historisk statsretlig Undersøgelse. Kbhavn. 1850. 8.
- F.** C. Ørsted, Nanden i Naturen. I—II. Kbhavn. 1850. 8.
- H.** C. Ørsted, Oversigt over det Kongelige danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger o. s. v. i Aaret 1849 (Nr. 5—8), — i Aaret 1850 (Nr. 1—3). Kbhavn. 8.

Universitetets Lectionskataloger og Gramenslister; de af Kirke- og Uddannelsesministeriet udførde Bekjendtgjørelser vedkommende Universitetet og de lærde Skoler; Statskalenderen m. m.

Skoleprogrammer for 1849.

Aalborg Kathedralskole: **P. H. Tregder**, Skoleefterretninger.

Aarhus Kathedralskole: **S. S. Blache**, Skoleefterretninger.

Aarhus videnskabelige Realskole: **R. C. Nielsen**, Skoleefterretninger.

Borgerdydskolen paa Christianshavn: **C. Svensningsen**, Bidrag til vor Skoles Statistik i Tidsrummet fra August 1831 indtil Juli 1848.

Borgerdydskolen i Kjøbenhavn: **C. V. Rimestad**, Skoleefterretninger.

Frederiksborg Lærde Skole: **L. de Richelieu**, Lærebog i den evangelist-christelige Religion. 1. H.

Gorsens lærde Skole: Realcatalog over Gorsens lærde Skoles Bibliothek.

Kolding lærde Skole: **C. F. Ingerslev**, Skoleefterretninger.

Metropolitanskolen: **J. Holbech**, Prøve af en tydlig Ordflingslære.

Nykøbing Kathedralskole: **G. F. W. Lund**, Om det oldnordiske Sprogs Overensstemmelse med det græske og latinske i Ordføjningen.

Odense Kathedralskole: **N. J. S. Henrichsen**, Nygræst Digt om Mainoterne, Text og Oversættelse.

Randers lærde Skole: **C. A. Thortsen**, Skoleefterretninger.

Ribe Kathedralskole: Plan for Undervisningen i Ribe Kathedralskole, udarbeidet af Skolens Lærere.

Roskilde Kathedralskole: I. (henhørende til Programmet for 1848): **S. N. J. Bloch**, Grundfætninger for Undervisningen i de lærde Skoler med stadigt Hensyn til den nye Undervisningsplan. II. (for 1849): **F. E. Hundrup**, Biographiske Efterretninger om de Candidater, som ved Kjøbenhavns Universitet have underkastet sig philologisk Embedsexamen.

Ronne lærde og Real-Skole: **H. K. Whittle**, Skoleefterretninger.

Slagelse lærde Skole: **J. C. S. Fischer**, Brudstykker af en matematisk Lærebog. I—IV.

Sors Academias Skole: **E. F. Bojesen**, Om visse characteristiske Udtryk og Betegnelser hos Aristoteles.

Det von Westenske Institut: 3. G. Bohr, Skoleesterretninger
 (I. Skolens Halvhundreårs Jubilæum. II. Skolens Historie i
 Skoleåret 1848—1849).

Viborg Kathedralestele: (mangler).

Reitjavik lærde Skole: Ritgjördir, tilheyrandi Snorraeddu, og
 Háttalykill Rögnvalds jarls.

Endvidere har Skolen modtaget Programmerne fra Kongeriget Preus-
 sens Gymnaster og andre høiere Dannelsesanstalter for 1847 og
 1848.

II. Den naturhistoriske Samling er blevet forsøgt
 med følgende Numere, der ere skjenkede til samme af Skolens
 Lærer i Naturhistorie, Adjunct Riellerup:

1. a. Craniet af Isbjørnen (*ursus maritimus*) (mangler Underkjøben), b. Do. af Grævlingen (*meles taxus*), c. Do. af en Marekat (*cercopithecus sp.*), d. Do. af en ung Abe, e. Do. af coelogenys Paka, f. Do. af Haren (*lepus timidus*), g. Do. af Kaninen (*lepus cuniculus*).
2. 35 Arter af Conchylier i c. 200 Exemplarer.

III. Om videre Tilvært af den physiske Samling vil
 Underretning blive meddeelt i næste Års Skoleesterretninger.

Regnskabsvæsenet.

I. A — C. Skolens forskjellige Regnskaber (for Tidsrummet fra 1te Januar 1849 til 31te Marts 1850). II. Skolebeneficier og andre Stipendier.

III. Bestemmelser Regnskabsvæsenet vedkommende.

A. Skolekassens Regnskab.

I. Indtægt.

	Rbd.	β
1. Refusion fra Finanterne	25.	48.
2. Renter af Skolens Capitalformue	495.	16.
3. Vordebogs-Indtægter i Korn og Penge	2,524.	26.
4. Indtægter af Kirker og Præstekald i Korn og Penge	1,477.	24.
5. Samtlige Skolecontingenter :		
a. Skolepenge	6,773 Rbd. 32 β	
b. Brændepenge	1,017 — — —	
c. Indskrivningspenge	175 — — —	
d. For Testimonier	110 — — —	
	8,075.	32.
6. Vibrag fra Universitetet	30.	—
7. Børnehusets Afgift	500.	—
8. Jord-, Sang- og Copulationspenge	2,733.	40.
9. Privatistpenge	510.	—
10. Modtaget Tilstdud fra den almindelige Skolefond . .	2,647.	—
	Summa Indtægt . .	19,017. 90.

II. Udgift.

1. Faste Gager, Tillæg og Gratificationer	10,136.	53.
2. Udgifter til Timeundervisning	3,038.	55.
3. Pensioner	500.	—
	Lateris . .	13,675. 12.

	Rbd.	β
	Transport ..	13,675.
4. Udgifter til Bibliotheket og andre videnskabelige Apparater	12.	
Apparater	631.	94.
5. Udgifter til Bygningers og Inventariums Vedligeholdelse	738.	81.
6. Udgifter til Brændsels- og Velysnings-Fornødenheder	680.	38.
7. Skatter og Afgifter:		
a. ordinaire	173 Rbd. 20 β	
b. Krigsskat	288 — 36 —	
	<hr/>	461. 56.
8. Udgifter ved Regnskabsføringen	432.	48.
9. Afgift til 4 Kirkeskoler for Sangværvariering	480.	=
10. Forskjellige tilfældige Udgifter:		
a. Skoleopvarming	187 Rbd. 48 β	
b. Neengjæring	112 — 16 —	
c. Porto, Protokoller, Skrive-materialier og Afskrivning ..	218 — 52 —	
d. Programmer og Skolehøstideligheder	216 — 42 —	
e. Andre Udgifter	17 — 4 —	
	<hr/>	751. 66.
11. De under Ædie Indtægtspost anførte Jordebogss-Indtægter for Året 1849 overførte, efter Ministeriets Bestemmelse, til næste Regnskab 1850—1851 med	2,524.	26.
	<hr/>	
Summa Udgift	20,376.	37.
Sammenholdt med Indtagten 19,017.	90.	
	<hr/>	
Underbalance	1,358.	43.
	<hr/>	

Ad A. 4de Udgifts-post: Contoen for Bibliotheket og andre videnskabelige Apparater.

I. Indtægt.

1. Renten af den Bibliotheket tilhørende Capital 1,075 Rbd.	43.	=
2. Tilskud fra Skolekassen	631.	94.
	<hr/>	674. 94.

Rbd. /3

II. Udgift.

1. Udgifter vedkommende Bibliotheket	437.	46.
2. Udgifter til naturvidenskabelige Apparater	187.	48.
3. For Samlingens Conservation i 1849	50.	=
	<hr/>	
	674.	94.
	<hr/>	

B. Stipendiefondens Regnskab.**I. Indtægt.**

1. Fonden eiede ultimo 1848:				
a. en af Københavns Magistrat administreret Ca-				
pital	13,500	Rbd.		
b. en kongelig Obligation Nr. 50 (det				
D. A. Meyer'ske Legat)	2,500	=		
c. 8 Stykker kongelige Obligationer paa 3,000 —				
	<hr/>			
d. Rentant Beholdning	50.	4.		
2. Renter af Capitalen 19,000 Rbd. for 1 Åar til				
11te December 1849	760	Rbd. =β		
ester Fradrag af Krigsskat	63	— 32 —		
	<hr/>			
	696.	64.		
3. Rente af Legatum Bartholini for samme Åar				
ester Fradrag af Krigsskat.			3.	63.
4. Pr. Capital tilkommer en indkjøbt fornhet Stats-				
gelds-Obligation Nr. 4062 paa	200.	=		
	<hr/>			
Summa Indtægt . . .	19,950.	35.		
	<hr/>			

II. Udgift.

1. Udbetalte og i den almindelige Skolefond indsatte				
Oplagspenge	556.	=		
2. Betalt for den indkjøbte kongelige Obligation Nr.				
4,062 paa 200 Rbd., à $92\frac{1}{2}$ Rbd., med Renter				
og Courtage	186.	9.		
	<hr/>			
Lateris . . .	742.	9.		

	Rbd.	β
Transport . . .	742.	9.
3. Saldo til 1850—1851 *)		
a. Capital hos Magistraten	13,500 Rbd.	
b. Kongelig Obligation Nr. 50 (D. A. Meyers Legat)	2,500 —	
c. 9 Stykker kongelige Obligatio- ner paa	3,200 —	
	19,200.	=
d. Contant Beholdning	8. 26.	
	Balance . . .	19,950. 35.

C. Stipendieoverskudsfondens Regnskab.

I. Indtægt.

1. Fondens eiede ultimo 1848:		
a. 19 Stykker kongelige 4 pGt. rentebærende Ob- ligationer paa	22,000.	=
b. Contant Beholdning	17. 15.	
2. Renter af Capitalen 22,000 Rbd. for Halvaaret til 11te Juni 1849	440 Rbd. = β	
ester Trædrag af Krigsfonden . . .	36 — 64 —	
	403. 32.	
	Summa Indtægt . . .	22,420. 47.

II. Udgift.

I Overensstemmelse med kongelig Resolution af 18de October 1849 ere Fondens Midler under 24de November 1849 afgivne til den almindelige Skolefond, nemlig :

a. Øvnenævnte 19 Stykker kongelige Obligatio- ner paa	22,000.	=
b. Den kontante Beholdning	420. 47.	
	Balance . . .	22,420. 47.

*) Under Stipendiefondens Formue er indbefattet det academiske Op-
lag for 25 Skolen frevcenterende Disciple, stort 1,608 Rbd. 38 β.

II. Efter det af Rector under 14de November f. A. indsendte Forslag approberede Ministeriet under 22de December næsteften følgende Fordeling af Skolens Beneficier for indeværende Skoleaar:

- A. Høieste Stipendium, 50 Rbd., tillagdes Ingen.
- B. Mellomste Stipendium, 35 Rbd., tillagdes Disciplene 1. C. G. Hansen, 2. H. G. Møller, 3. A. L. Hindenburg, 4. T. E. Spang, 5. G. F. V. L. Nielsen, 6. H. E. T. Lippert, 7. H. V. Birkerod, for samtlige Alt at oplægge, 8. S. P. J. Dahl, 15 Rbd. at udbetale, 20 Rbd. at oplægge, 9. O. Hohlenberg, Alt at oplægge.
- C. Laveste Stipendium, 20 Rbd., tillagdes Disciplene 1. H. J. Garrigue, 2. H. F. F. Nughorn, 3. L. T. Nissen, 4. H. F. Jørgensen, 5. H. R. L. Jensen, 6. A. H. F. Blubien, 7. T. H. Lange, 8. L. J. A. C. Bergh, 9. J. C. Møller, 10. V. Oldenburg, 11. H. F. C. J. Laurigen, 12. E. F. Koch, 13. E. P. Diechmann, 14. J. C. P. Wilse, 15. A. S. O. Jacobsen, Alt at oplægge.
- D. Fri Underviisning bevilgedes Disciplene 1. V. T. Ball, 2. V. T. Petersen, 3. S. Spandet, 4. M. C. G. Thye, 5. H. F. H. Petersen, 6. C. A. Ring, 7. C. J. Würzen, 8. B. F. Sørensen, 9. G. T. Hindenburg, 10. S. F. G. Smith, 11. H. Sørensen, 12. E. V. Lose, 13. C. G. Lange, 14. H. J. V. Wick, 15. V. L. O. Thofte, 16. C. H. Stremme, 17. C. C. Christens, 18. A. V. Freund, 19. C. V. Blichfeldt (for 1ste Halvaar), 20. F. J. R. Thaarup, 21. L. C. A. F. Thofte, 22. O. V. Meier, 23. J. O. Thomsen, 24. G. V. Meidell, 25. C. T. Bang, 26. J. H. Lange, 27. B. T. Dahl, 28. P. F. J. Conradt-Eberlin, 29. J. C. F. Wilse, 30.

27. A. Angelo, samt, som extraordinair Gratist, 31. p. L. Krebs.

E. Undervisning mod nedsat Betaling bevilgedes
 1. S. p. 27. Lund, 2. J. C. T. Beck (for 1ste Halvaar),
 3. A. O. S. Lorenz, 4. W. E. Velschow, 5. S. C. Gutfeld,
 6. J. F. Møller, 7. A. P. Dons, 8. C. E. T. Bertelsen.

Med Hensyn til det Klarupiske Legat (16 Rbd. aarlig for hver Stipendiatur) er det i forrige Aars Beretning S. 105—106 oplyst, hvorledes Legatet dengang, paa Grund af dets Forpligtelse til at udrede Krigsskat, ikke kunde afholde mere end Halvdelen af det fundatsmæssige Amtal af 6 Stipendieportioner. Efter min besangaaende til Directionen for de Klarupiske Stiftelser under 11te Juni d. A. henvendte Forespørgsel blev jeg af Directionen underrettet om, at Stiftelserne af samme Hensyn som ifjor heller ikke for indeværende Aar saae sig i stand til at udrede et større Amtal end 3 Stipendier, saaledes at Legatet i Aaret 1850 alene vilde kunne tilfælde de twende tidligere Stipendiater, Disciplene C. G. Hansen og T. E. Spang, begge af 7de Classe, samt en tredie Discipel, der vilde være at udværne istedenfor den forhenværende Stipendiatur C. G. J. Dahl, der i forrige Aar var blevet dimitteret til Universitetet. — Blandt dem, der af mig vare bragte i Forslag til den vacante Plads, valgte Directionen under 20de Juni Discipel af 6te Classe O. Hohlenberg.

Det Bornemann-Lassoniske Legat, 10 Rbd. aarlig, er for indeværende Aar af Legatets Ephorus, Kammerherre, Baron Juel-Rysensteen efter Rectors Forslag af 15de Juni tillagt Discipel af 7de Classe A. L. Hindenburg.

III. Det er bekjendt, at denne Skole i en lang Række af Aar har været i Besiddelse af en saakaldet Stipendieoverskuds fond, om hvis Tilblivelse og videre Udvikling jeg har meddeelt Oplysning i de herfra udgivne Skoleesterretninger for 1843—1844 S. 54—55. Denne betydelige Fond er i indeværende Skoleaar med sit døværende Beløb af Aktiver og contant Beholdning, ialt 22,420 Rbd. 47 β, blevet afgiven fra Metropolitansskolen til den almindelige Skolefond. Anledningen til denne Foranstaltung oplyses ved følgende foreløbige Skrivelse fra Ministeriet af 18de August 1849:

„Da den nu forestaaende Gjennemførelse ved de lærde Skoler af den under 25de Juli 1845 foreløbigen for tre Skoler allernaadigst approberede Reformplan vil paalægge den almindelige Skolefond en saadan forhøjet Udgift, at Ministeriet maa være betenkst paa ved ethvert til Raadighed staaende Middel at gjøre Udvei til at forøge bemeldte Fonds ellers utilstrækkelige Ressourcer, har Ministeriet nu til saadan Hensigt besluttet blandt Andet at lade under Skolefondens Capitalformue inddrage den med Metropolitansskolen forbundne saakaldte Stipendieoverskuds fond, der, som Hr. Professoren bekjendt, er dannet derved, at Man i en Række af Aar udlagde af Skolekassen det hele lovbestemte Maximum af Stipendieportioner — uanseet at den egentlige Stipendiefonds Midler dertil kun funde fornere omrent Halvdelen — og derefter af den ikke virkelig til Disciplene udbetalte Deel opfamlede den omtalte Fond.“

Bed, efter Ministeriets tilspiede Opfordring, under 27de næsteften at meddele mine Ættringer om dette Unliggende, funde jeg vistnok ikke andet end erkjende, „at det i et Tilfælde, hvor Løsningen af en vigtig og for det lærde Skolevæsen i Almindelighed betydningsfuld Opgave var nedlagt i Ministeriets Haand og derhos gjorde Fordring paa

ualmindelige finanzielle Kræfter, maatte agtes baade reifør-digt og nødvendigt at lade den enkelte Skoles overskydende Midler, forsaavidt det maatte stjønnes usornydent at bevare dem for denne selv, afgive sit Bidrag til det samilige Skolevæsens Tav og saaledes virke i det overordnede Niemedts Ejendom"; ligesom ogsaa det i ovenanførte Strivelse bemerkede fleeraarige Forhold, hvori Stolekassen som supplerende havde staet til Stipendiefonden, „upaatvivlesig maatte for en yderligere Motivering af den paatænkte Foranstaltung ansees som en baade vœsentlig og heldig Omstændighed.“ Men jeg maatte paa den anden Side troe at opfylde en Pligt, naar jeg tillod mig at henlede Ministeriets Opmerksomhed paa det Krav, som Skolen selv kunde synes at have paa Anvendelsen af de omhandlede Midler, navnlig til derved at fremme en hensigtsmæssig Udvidelse af dens nuværende locale Omfang, idet den nemlig „ikke formaaede at tilfredsstille de Fordrin-ger, der sædvanlig gjøres med Hensyn til Normeringen af Freqventsen i en betydeligere Læreanstalt, og, sjældnt den eneste offentlige lærde Skole i Hovedstaden, dog tilsige var den eneste, der i Sammenligning saavel med Hovedstadens private Skoler med lærde Undervisning, som med de øvrige offentlige lærde Skoler hidtil led af denne Ufuldkommenhed,“ hvortil kom den følelige Mangel „af tilstrækkelige og passende Opbevaringssteder for Skolens videnskabelige Samlinger“ samt af nogenlunde bekvem Leilighed ogsaa i andre Hens- seender. Jeg troede derfor, „uagtet min fulde Erfjendelse af Skolereformens almindelige Krav paa al mulig Understøt-telse, at de ommeldte Forhold maatte, ifølge min særegne Stilling til Skolen, have et særligt Krav paa min Interesse, og at jeg saaledes ikke burde tage i Betænkning at henstille til Ministeriets Bedømmelse, hvorvidt det vistnok velgrundede Ønske om den ommeldte Udvidelse af Metropolitan-skolens

Locale kunde være at betragte som en Forestilling, der turde vente at blive virkeligjort, samt hvorvidt det dog ikke i saadant Tilfælde turde antages ret egentlig at ligge nær og ret i Særdeleshed at være billigt, at en med denne Skole allerede forbunden og samme steds tilveiebragt Fonds Midler anvendtes til at fremme en Foranstaltung, ved hvilken Udførelse Reformen i denne enkelte Skole kunde siges ogsaa med Hensyn til de ydre Betingelser for dens Virksomhed at være gjennemført."

Det blev imidlertid nødvendigt for Ministeriet i dette Auliggende fremdeles at tage overveiende Hensyn til Skolerformens almindeligere Fordringer, og efter derom nedlagt allerunderdanigst Forestilling blev den paagjeldende Forandring af Hans Majestæt Kongen under 18de October f. A. resoveret at skulle udføres, hvilken Resolution derefter communi-ceredes mig ved Ministeriets Skrivelse af 21de November næste efter.

Under 29de October 1849 har Ministeriet udfærdiget følgende Beskendtgjørelse:

„Paa Ministeriets allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 18de d. M. allernaadigst at opnæve de i Forordningen af 7de November 1809 § 73 og i allerhvieste Resolution af 29de November 1816 indeholdte Bestemmelser om Antallet af Triplads og af Blads-er imod nedsat Betaling af Skolepenge i de enkelte lærde Skoler, og isteden herfor allernaadigst at fastsætte, at for Eftertidens ved Tripladsers Besættelse i samtlige lærde Skoler bliver at tage Hensyn til det ved hvert Skoleaars Begyndelse i de enkelte Skoler værende Discipeltal, saaledes at i det Høieste en Trediedeel af dette Antal kan tilstaaes fri Underviisning, dog at det derhos kan indrymmes, efter

specielt Forslag fra Rector, at lade istedenfor nogle af Fripladserne indtræde et forholdsvis større Antal af Bladser med den samme Nedsettelse i Betaling, som tidligere i Hensholt til nysbemeldte allerhøieste Resolution af 29de November 1816 har været forundt."

I Forbindelse med denne Beskendtgjørelse har Ministeriet i Circulairstrivelse af 24de November 1849 henledet Opmærksomheden paa efterstaaende Regler, der ved Anvendelsen af samme blive at følge:

„1. Det er Ministeriets Ønske at see den forestrevne Forandring iværksat snarest muligt, helst fuldstændig ved Bestemmelsen af Beneficiesordelingen for Skoleaaret 1850—1851, forsaaadt ikke ved en eller anden Skole dette skulde medføre en særlig Haardhed ved at frataage Disciple, der findes qvalificerede til Triplads, en saadan, som allerede har været tilstaaet. Forsaaadt endnu i indeværende Skoleaar, ved Anvendelsen af de øldre Regler, et styrre Antal Fripladser end det nu normerede Maximum maatte ved nogen Skole være bevilget, vil det i Tilfælde at nogen af disse Bladser i Skoleaarets Løb bliver vacant, være at sagtage, at saadanne Bladser ikke besættes.

2. Det er en Selvfolge, at der ikke haves noget Krav paa, at en Trediedeel af Disciplene skal nyde fri Undervisning, men at der ved dette Forhold ikun er angivet den Grændse, ud over hvilken det ikke kan være tilladt at gaae ved Bevilgelsen af Fripladser, idet der, ligesom hidtil, bør gjøres strenge Fordringer i Henseende til Disciplenes egen Værdighed og Bevællighederne for Vedkommendes Trang til Beneficiarier.

3. Forsaaadt den i en Skole ved Begyndelsen af et Skoleaar værende Frequents udgjør et Tal, der ikke er lige deleligt med 3, vil det ved Bestemmelsen af Fripladsernes

Maximum være at iagttage, at et Overstjud af 2 Disciple kan give een Triplads, saaledes at t. Ex. en Freqvents af 59, 60 og 61 Disciple kan give 20 Tripladser, men 58 ligesom som 57 kun 19. Og bør herved erindres, at, ligesom Freqventsens Formindskelse i Skoleaarets Løb selvfolgeligen ikke kan bidrage til at formindste det for samme eengang bevilgede Antal Gratistpladser, saaledes kan dens Forøgelse i Skoleaarets Løb heller ikke medføre, at flere Tripladser for samme oprettes.

4. Naar det i den Kongelige Resolution og Bekjendtgørelsen er udtalt, at istedenfor nogle af Tripladserne kan efter Omstændighederne indtræde et forholdsmaessigt Antal af Pladser mod den samme modererede Betaling, som ved Kongelig Resolution af 29de November 1816 var fastsat for de enkelte Skoler (med Undtagelse af Rønne, ved hvilken, paa Grund af Contingentets Ringhed, saadan Moderation ikke kan admitteres), da er dette at forstaae saaledes, at det Tab i Skolepenge, som ved nogle af Tripladserne vilde forvoldes, kan, naar vedkommende Rector dertil maatte finde Anledning, fordeles, i Forhold til Tabets Størrelse, ved at i Metropolitanstolen for hver 2 Tripladser kunne indtræde indtil 5 Pladser med 20 Rbd. Moderation, og ved de andre Skoler hver enkelt af Tripladserne afløses af indtil 3 Pladser med 10 Rbd. Moderation.

5. Med Hensyn til Pengestipendier af Skolernes Stipendiefonds bemærkes, at fremdeles som hidtil ingen Discipel kan blive Stipendiatur uden tillige at nyde fri Undervisning, og at som Folge deraf Stipendieportionernes Antal aldrig vil kunne overstige $\frac{1}{3}$ af Discipelsfreqventsen ved Skoleaarets Begyndelse, men at iovrigt indenfor denne Grændse Forordningen 7de November 1809 § 74 fremdeles tjener som Rettesnor ved Indstillinger om Stipendier, forsaavidt Stipendie-

fondens egne Ressourcer tillade saadant, om hvilke Ressourcers Størrelse ved ethvert af de aarlige Beneficiesforslag bør meddeles speciel Oplysning fra Rector."

Under 25de Januar d. A. har Ministeriet udstedet et Circulaire, i hvilket nærmere Bestemmelser gives angaaende Extratimer og den Betaling, der for samme vil være at tilstaae, forsaavidt saadanne Timer overdrages til nogen af Skolens faste Lærere.

I Anledning af, at en Discipel, som i Begyndelsen af Marts Maaned d. A. var gaaet over fra Frederiksborg lærde Skole til Metropolitansskolen, allerede paa forstnævnte Sted havde erlagt Skolecontingent for Januar Qvartal, kunde der, med Hensyn til at bemeldte Contingent for de øvrige lærde Skoler er ansat til et mindre Beløb end det, der for Metropolitansskolen er anordnet, være Twivl om, hvorvidt hün Indbetaling ubetinget maatte medføre, at intet Krav i saadan Henseende vilde fra sidstnævnte Skoles Side være at gjøre til den paagjeldende Discipel for det ommeldte Qvartal. Efterat Skolens Rector under 2den April d. A. var indgaaet til Ministeriet med fornøden Forespørgsel des angaaende samt med Begjæring om, „at en almindelig Bestemmelse maatte blive meddeelt om den Fremgangsmaade, der herefter i lignende Tilfælde vilde være at følge,” resolvere Ministeriet ved Skrivelse af 20de April næstefter, „at vedkommende Discipel vilde have at erlægge til Metropolitansskolens Kasse for Januar Qvartal d. A. Differentsbeløbet mellem den for denne Skole og for Frederiksborg lærde Skole anordnede Betaling, beregnet fra den Dag han be-

gyndte at freqventere Metropolitanstolen, hvilken Regel ogsaa fremtidigen i lige Tilfælde vilde blive at følge, saaledes at, naar det omvendt skulde træffe, at en Discipel i et Dvartals Løb forlod Metropolitanstolen og gif over til en anden Skole, ved hvilken Betalingen er mindre end ved Metropolitanstolen, da vilde den til Metropolitanstolen forud for Dvartalet erlagte høiere Betaling blive heelt at beregne denne til Indtægt, men Differentsbeløbet mellem Betalingen ved Metropolitanstolen og den anden Skole, hvortil han var overgaaet, beregnet fra den Dag, da han var optagen i denne, komme til Liquidation i Betalingen, han havde at erlægge for det paafølgende Dvartal i Skolen, hvori han var indtraadt." Herom havde Ministeriet under samme Dato tilskrevet saavel Dvæstor som Forstanderstaberne for de øvrige lærde Skoler.

I Henseende til de Metropolitanstolen tilkommende Copulationspenge, hvilke hidtil i Henhold til Rescript af 15de September 1683 § 6 have været opkrævede saaledes, at der for Vielse i Huset er af Rangpersoner indtil 7de Classe Nr. 6 bleven betalt 8 Rbd., af andre Rangpersoner indtil 9de Classe Nr. 13 samt Adelige 6 Rbd., af Andre, der lade sig vie i Huset med Vielsebrev, 4 Rbd., for Vielse i Kirken 1 Rbd., har Ministeriet ved Skrivelse af 13de April 1850 tilkjendegivet, „at Samme, efterat nu Grundlovens § 97 har affkaffet enhver til Adel, Titel og Rang knyttet Forret, hvilket consequent medfører, at ogsaa de dertil knyttede Byrder bør hæves, ingen Grund finder til at bibeholde den ved den tidligere Lovgivning opstillede Forskjel i Betalingen for de forskellige Rangklasser, og at, ligesom derfor

den Adelen ved Forordning af 30te April 1824 indrømmede
Ret til uden særlig Bevilling at lade sig vie enten i Huset
eller i Kirken uden foregaaende Lysning nu er ophævet, saa
at der nu til enhver Undtagelse fra den ordinaire Bielses-
form, nemlig i Kirken efter forudgaaet Lysning, behøves spe-
ciel Bevilling, saaledes agtede nu Ministeriet at indgaae
med allerunderdanigst Forestilling om, at der i ethvert Til-
fælde, hvor saadan Bevilling er giren, maaatte af Vedkom-
mende, for Bielsen kan foretages, udredes til Skolen det
tidligere anordnede laveste Gebyr, 4 Rbd. Denne samme
Regel vilde ogsaa midlertidig være at følge fra det nye
Finantsaars Begyndelse den 1ste April 1850 at regne."

Afgangsexamens 1ste Deel.							Afgangsexamens 2den Deel.							Hebraïf.		
Nr.	Candidaterne.	Engl.	Fransf.	Religion.	Geographie.	Naturhistorie.	Dansk.	Latin (mundlig).	Latin (Frittilig).	Graeff.	Historie.	Aritmetif.	Geometrie.	Naturlære.	Hovedcharakteer.	
1.	P. J. C. Schærling.	Mg.	Ug.	Ug.	Ug.	Ug.	Ug.	Ug.	Ug.	Mg.	Ug.	Mg.	Mg.	Ug.	Første Charakteer med Udmærkelse.	Ug.
2.	F. J. Trier.	Ug.	Ug.	Mg.	Ug.	Mg.	Mg.	Ug.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.	G.	Første Charakteer.	—
3.	C. E. F. Reinhardt.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Ug.	G.	Lg.	Ug.	Første Charakteer.	—
4.	F. C. E. Andersen.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	G.	Ug.	Mg.	Mg.	G.	G.	Første Charakteer.	Mg.
5.	J. M. Hansen.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	G.	G.	Mg.	Første Charakteer.	G.
6.	C. S. J. Dahl.	Mg.	G.	G.	Ug.	G.	G.	Mg.	G.	Mg.	G.	Mg.	G.	G.	Anden Charakteer.	G.
7.	T. S. Fürste.	Mg.	G.	G.	G.	G.	G.	Mg.	G.	G.	Mdl.	G.	Lg.	Mg.	Anden Charakteer.	—

Bilag III.

(Til Side 21.)

Fagene.	VII.	VI. A	VI. B	V.	IV. A	IV. B	III.	II.	I.	Gumma.
Dansk	3	2	2	2	2	2	3	5	5	26
Øydelse	=	2	2	2	2	2	2	5	6	23
Fransk	=	2	2	2	2	2	4	4	=	18
Latin	10	9	9	10	9	9	9	=	=	65
Græst	6	5	5	6	6	6	=	=	=	34
Religion	=	2	2	2	2	2	2	3	3	18
Historie	4	3	3	3	3	3	3	3	2	27
Geographie	=	1	1	1	1	1	2	2	3	12
Mathematiske Discipliner	4	4	4	4	4	4	4	4	4	36
Naturlære	3	2	2	=	=	=	=	=	=	7
Naturhistorie	=	2	2	2	2	2	2	3	3	18
Kalligraphie	=	=	=	=	1	1	2	3	4	11
Tegning	=	=	=	=	=	=	1	2	2	5
Sang	2	2	2	2	2	2	2	2	2	=
Gumma af ugentlige Timer	32	36	36	36	36	36	36	36	34	=
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2	2	2	=
Hebraisk	2	2	2	=	=	=	=	=	=	6
Total-Gumma	36	40	40	38	38	38	38	38	36	

56 Bilag II.

Timerne	Mandag.	Tirsdag.		Onsdag
		VI. Kl. A.	Hebraist.	
8—9.	VII. Kl. Latin. VI. Kl. A. Historie. VI. Kl. B. Latin. V. Kl. Latin. IV. Kl. A. Naturhistorie. IV. Kl. B. Mathematik. III. Kl. Frans. II. Kl. Regning. I. Kl. Historie.	VII. Kl. Latin. VI. Kl. A. Græst. VI. Kl. B. Historie. V. Kl. Latin. IV. Kl. A. Latin. IV. Kl. B. Religion. III. Kl. Naturhistorie. II. Kl. Dans. I. Kl. Geographie.	VII. Kl. Latin. VI. Kl. A. Græst. VI. Kl. B. Latin. V. Kl. Latin. IV. Kl. A. Latin. IV. Kl. B. Religion. III. Kl. Naturhistorie. II. Kl. Dans. I. Kl. Geographie.	VII. Kl. Latin. VI. Kl. A. Historie. VI. Kl. B. Latin. V. Kl. Latin. IV. Kl. A. Matl. IV. Kl. B. Geog. III. Kl. Relig. II. Kl. Dans. I. Kl. Geog.
9—10.	VII. Kl. Latin. VI. Kl. A. Græst. VI. Kl. B. Mathematik. V. Kl. Latin. IV. Kl. A. Latin. IV. Kl. B. Naturhistorie. III. Kl. Historie. II. Kl. Geographie. I. Kl. Tydsk.	VII. Kl. Latin. VI. Kl. A. Latin. VI. Kl. B. Latin Stiil. V. Kl. Historie. IV. Kl. A. Tydsk. IV. Kl. B. Mathematik. III. Kl. Mathematik. II. Kl. Regning. I. Kl. Dans Stiil.	VII. Kl. Latin. VI. Kl. A. Matl. VI. Kl. B. Latin. V. Kl. Latin. IV. Kl. A. Geog. IV. Kl. B. Latin. III. Kl. Historie. II. Kl. Tydsk. I. Kl. Tydsk.	VII. Kl. Latin. VI. Kl. A. Matl. VI. Kl. B. Latin. V. Kl. Latin. IV. Kl. A. Geog. IV. Kl. B. Latin. III. Kl. Historie. II. Kl. Tydsk. I. Kl. Tydsk.
10—11.	VII. Kl. Historie. VI. Kl. A. Tydsk. VI. Kl. B. Tydsk. V. Kl. Græst. IV. Kl. A. Mathematik. IV. Kl. B. Naturhistorie. III. Kl. Historie. II. Kl. Geographie. I. Kl. Tydsk.	VII. Kl. Græst. VI. Kl. A. Mathematik. VI. Kl. B. Græst. V. Kl. Tydsk. IV. Kl. A. Historie. IV. Kl. B. Latin. III. Kl. Latin. II. Kl. Historie. I. Kl. Naturhistorie.	VII. Kl. Græst. VI. Kl. A. Geog. VI. Kl. B. Matl. V. Kl. Historie. IV. Kl. A. Latin. IV. Kl. B. Dans. III. Kl. Latin. II. Kl. Geog. I. Kl. Dan.	VII. Kl. Græst. VI. Kl. A. Geog. VI. Kl. B. Matl. V. Kl. Historie. IV. Kl. A. Latin. IV. Kl. B. Dans. III. Kl. Latin. II. Kl. Geog. I. Kl. Dan.
11—12.	VII. Kl. Græst. VI. Kl. A. Naturlære. VI. Kl. B. Frans. V. Kl. Religion. IV. Kl. A. Mathematik. IV. Kl. B. Latin. III. Kl. Latin. II. Kl. Frans. I. Kl. Religion.	VII. Kl. Historie. VI. Kl. A. Naturhistorie. VI. Kl. B. Latin Stiil. V. Kl. Frans. IV. Kl. A. Latin. IV. Kl. B. Græst. III. Kl. Kalligraphie. II. Kl. Tydsk Stiil. I. Kl. Tydsk.	VII. Kl. Historie. VI. Kl. A. Latin. VI. Kl. B. Geog. V. Kl. Græst. IV. Kl. A. Dans. IV. Kl. B. Græst. III. Kl. Latin. II. Kl. Frans. I. Kl. Religion.	VII. Kl. Naturlære. VI. Kl. A. Latin. VI. Kl. B. Geog. V. Kl. Græst. IV. Kl. A. Dans. IV. Kl. B. Græst. III. Kl. Latin. II. Kl. Frans. I. Kl. Religion.
12—1.	VII. Kl. Dans. VI. Kl. A. Latin. VI. Kl. B. Naturhistorie. V. Kl. Mathematik. IV. Kl. A. Græst. IV. Kl. B. Latin. III. Kl. Latin. II. Kl. Dans. I. Kl. Tegning.	VII. Kl. Mathematik. VI. Kl. A. Latin. VI. Kl. B. Dans. V. Kl. Naturhistorie. IV. Kl. A. Græst. IV. Kl. B. Historie. III. Kl. Frans. II. Kl. Religion. I. Kl. Kalligraphie.	VII. Kl. Matl. VI. Kl. A. Latin. VI. Kl. B. Græst. V. Kl. Dan. IV. Kl. A. Græst. IV. Kl. B. Kalligraphie. III. Kl. Frans. II. Kl. Matl. I. Kl. Regning.	VII. Kl. Matl. VI. Kl. A. Latin. VI. Kl. B. Græst. V. Kl. Dan. IV. Kl. A. Græst. IV. Kl. B. Kalligraphie. III. Kl. Frans. II. Kl. Matl. I. Kl. Regning.
1—2.	VII. Kl. Dans Stiil. VI. Kl. A. Religion. VI. Kl. B. Naturlære. V. Kl. Mathematik. IV. Kl. A. Frans. IV. Kl. B. Græst. III. Kl. Mathematik. II. Kl. Tegning. I. Kl. Regning.	VII. Kl. } Gymnastik. VI. Kl. A. } Gymnastik. VI. Kl. B. } Gymnastik. V. Kl. Mathematik. IV. Kl. A. Religion. IV. Kl. B. Frans. III. Kl. Dans. II. Kl. Kalligraphie. I. Kl. Gymnastik.	VII. Kl. } Hebr. VI. Kl. A. } Dan. VI. Kl. B. } Religion. V. Kl. } Matl. IV. Kl. A. } Kalligraphie. IV. Kl. B. } Latin. III. Kl. } Gymnastik.	VII. Kl. } Hebr. VI. Kl. A. } Dan. VI. Kl. B. } Religion. V. Kl. } Matl. IV. Kl. A. } Kalligraphie. IV. Kl. B. } Latin. III. Kl. } Gymnastik.
2—3.	VII. Kl. Dans Stiil. VI. Kl. A. Religion. VI. Kl. B. Naturlære. V. Kl. Mathematik. IV. Kl. A. } Frans. IV. Kl. B. } Græst. III. Kl. Tydsk. II. Kl. Naturhistorie. I. Kl. Geographie.	VII. Kl. } Gymnastik. VI. Kl. A. } Gymnastik. VI. Kl. B. } Gymnastik. V. Kl. Mathematik. IV. Kl. A. Religion. IV. Kl. B. Frans. III. Kl. Dans. II. Kl. Kalligraphie. I. Kl. Gymnastik.	VII. Kl. } Hebr. VI. Kl. A. } Dan. VI. Kl. B. } Religion. V. Kl. } Matl. IV. Kl. A. } Kalligraphie. IV. Kl. B. } Latin. III. Kl. } Gymnastik.	VII. Kl. } Hebr. VI. Kl. A. } Dan. VI. Kl. B. } Religion. V. Kl. } Matl. IV. Kl. A. } Kalligraphie. IV. Kl. B. } Latin. III. Kl. } Gymnastik.
3—4.	Sang. Bassist. og Tenor.	Sang. Altisterne.	Sang. En	Sang. En

orsdag.	Fredag.		Løverdag.	Timerne
Hebraist.	VII. Cl. B.	Hebraist.		8—9.
Latin.	VII. Cl.	Latinſt Stiil.	VII. Cl.	Latin.
Graeff.	VI. Cl. A.	Mathematik.	VI. Cl. A.	Graeff.
Historie.	VI. Cl. B.	Latinſt Stiil.	VI. Cl. B.	Historie.
Latin.	V. Cl.	Latinſt Stiil.	V. Cl.	Latin.
Latinſt Stiil.	IV. Cl. A.	Franſt.	IV. Cl. A.	Naturhistorie.
Franſt.	IV. Cl. B.	Historie.	IV. Cl. B.	Religion.
Geographie.	III. Cl.	Naturhistorie.	III. Cl.	Mathematik.
Dansf.	II. Cl.	Religion.	II. Cl.	Dansf Stiil.
Historie.	I. Cl.	Geographie.	I. Cl.	Tegning.
Graeff.	VII. Cl.	Latin.	VII. Cl.	Graeff.
Latin.	VI. Cl. A.	Latinſt Stiil.	VI. Cl. A.	Mathematik.
Lydſt.	VI. Cl. B.	Latinſt Stiil.	VI. Cl. B.	Graeff.
Naturhistorie.	V. Cl.	Latin.	V. Cl.	Geographie.
Historie.	IV. Cl. A.	Mathematik.	IV. Cl. A.	Latinſt Stiil.
Mathematik.	IV. Cl. B.	Naturhistorie.	IV. Cl. B.	Historie.
Mathematik.	III. Cl.	Historie.	III. Cl.	Religion.
Lydſt.	II. Cl.	Kalligraphie.	II. Cl.	Lydſt.
Lydſt Stiil.	I. Cl.	Dansf Stiil.	I. Cl.	Dansf.
Historie.	VII. Cl.	Historie.	VII. Cl.	Dansf.
Lydſt.	VI. Cl. A.	Graeff.	VI. Cl. A.	Naturlære.
Franſt.	VI. Cl. B.	Dansf Stiil.	VI. Cl. B.	Latin.
Graeff.	V. Cl.	Franſt.	V. Cl.	Historie.
Mathematik.	IV. Cl. A.	Latin.	IV. Cl. A.	Latinſt Stiil.
Latin.	IV. Cl. B.	Mathematik.	IV. Cl. B.	Graeff.
Latin.	III. Cl.	Latin.	III. Cl.	Latin.
Regning.	II. Cl.	Naturhistorie.	II. Cl.	Historie.
Naturhistorie.	I. Cl.	Religion.	I. Cl.	Naturhistorie.
Naturlære.	VII. Cl.	Graeff.	VII. Cl.	Naturlære.
Franſt.	VI. Cl. A.	Latin.	VI. Cl. A.	Franſt.
Latin.	VI. Cl. B.	Mathematik.	VI. Cl. B.	Religion.
Religion.	V. Cl.	Lydſt.	V. Cl.	Graeff.
Latin.	IV. Cl. A.	Historie.	IV. Cl. A.	Lydſt.
Graeff.	IV. Cl. B.	Graeff.	IV. Cl. B.	Latinſt Stiil.
Lydſt.	III. Cl.	Latin.	III. Cl.	Geographie.
Kalligraphie.	II. Cl.	Franſt.	II. Cl.	Tegning.
Dansf.	I. Cl.	Lydſt.	I. Cl.	Lydſt.
Mathematik.	VII. Cl.	Hebraist.	VII. Cl.	Mathematik.
Religion.	VI. Cl. A.	Historie.	VI. Cl. A.	Latin.
Graeff.	VI. Cl. B.	Naturlære.	VI. Cl. B.	Naturhistorie.
Latin.	V. Cl.	Graeff.	V. Cl.	Dansf Stiil.
Graeff.	IV. Cl. A.	Graeff.	IV. Cl. A.	Graeff.
Lydſt.	IV. Cl. B.	Latin.	IV. Cl. B.	Lydſt.
Legning.	III. Cl.	Kalligraphie.	III. Cl.	Franſt.
Franſt.	II. Cl.	Lydſt Stiil.	II. Cl.	Regning.
Kalligraphie.	I. Cl.	Regning.	I. Cl.	Kalligraphie.
Naturhistorie.	VII. Cl.		VII. Cl.	
Mathematik.	VI. Cl. A.	Dansf Stiil.	VI. Cl. A.	Gymnastik.
Gymnastik.	VI. Cl. B.	Graeff.	VI. Cl. B.	
	V. Cl.	Graeff.	V. Cl.	Mathematik.
	IV. Cl. A.	Religion.	IV. Cl. A.	Dansf Stiil.
	IV. Cl. B.	Dansf Stiil.	IV. Cl. B.	Latinſt Stiil.
Dansf.	III. Cl.		III. Cl.	Dansf Stiil.
Historie.	II. Cl.		II. Cl.	Religion.
Regning.	I. Cl.		I. Cl.	Kalligraphie.
Sopranisterne.	Sang.	Begynderne.		3—4.

S h e m a

over Examinationens Gang ved den offentlige Gramen i Metropolitanstolen fra den 15de til den 26de Juli 1850.

Med den mundtlige Gramen er for hver enkelt Prøve vedkommende Graminators Navn tilføjet.

III og II Classe ere, paa Grund af deres betydeligere Discipel-
antal, under hele den mundtlige Gramen ansatte til Examination un-
der 2 forskellige Afdelinger (A og B); det samme er tilføjet med
V Classe i Latin og Græst.

V Cl. A bestaaer af Disciplene: 1. Joh. Møller, 2. H. Scharling, 3. A. Mourier, 4. Bruhn, 5. Koch, 6. B. Sørensen, 7. S. Smith, 8. Rothe, 9. A. Abrahams, 10. Aug. Fibiger, 11. C. Længe, 12. Th. Beck.

V Cl. B bestaaer af Disciplene: 1. A. Müller, 2. Lauritsen, 3. Topsøe, 4. Chr. Hansen, 5. Oldenburg, 6. Th. Hindenburg, 7. Bergh, 8. Røder, 9. Brøstrup, 10. H. Sørensen, 11. Løse.

III Cl. A bestaaer af Disciplene: 1. W. Scharling, 2. Thom-
sen, 3. P. Casse, 4. Meier, 5. L. Thosfe, 6. Johnsen, 7. Bar-
nekow, 8. Brorson, 9. H. Ring, 10. J. Lange, 11. Lautrup, 12. C. Birk, 13. Frydensberg.

III Cl. B bestaaer af Disciplene: 1. O. Hansen, 2. W. Møller, 3. A. Møller, 4. J. Thiele, 5. Knuth, 6. P. Jensen, 7. Bang, 8. Christianen, 9. Larsen, 10. Meidell, 11. C. Danneskjold, 12. B. Dahl, 13. F. Danneskjold.

II Cl. A bestaaer af Disciplene: 1. Reiersen, 2. F. Wilse, 3. G. Bech, 4. Jac. Scavenius, 5. Christensen, 6. N. Thiele, 7. Skibsted, 8. Seerup, 9. B. Lund, 10. F. Holm, 11. Braem, 12. Paludan, 13. Angelo.

II Cl. B bestaaer af Disciplene: 1. Gyberg, 2. Philipsen, 3. G. Müller, 4. Steenstrup, 5. Eberlin, 6. Schleisner, 7. Boed, 8. F. Ussing, 9. A. Thiele, 10. Berggreen, 11. C. Abrahams, 12. G. Casse, 13. F. Casse.

Skriftlig Examen.

Mandagen den 15de Juli.

9-12. Samtlige Classer Dansk Stil; 3-6. VI Cl. A—B og V Cl. Latinſt Version.

Tirsdagen den 16de Juli.

9-12. VI Cl. A og B, V Cl., IV Cl. A og B Latinſt Stil.

9-11. II Cl. og I Cl. Regning.

3-5. VI Cl. A og B Fransk Version; 5-7. VI Cl. A og B Ægyptisk Stil.

Lørdagen den 20de Juli.

4-7. VI Cl. A og B. Historisk Udarbejdelse.

Efter den skriftlige Examen Tirsdagen den 16de Juli afholdes Sangproven 7-8 af Organist Berggreen.

Mundlig Examen.

Torsdagen den 18de Juli.

V Classes Læfestue.	III Classes Læfestue.
8-11½. VI Cl. A. Latin. Can-didat Kielsen.	8-11. IV Cl. A. Historie. Overlærer Espersen.
11½-2½. VI Cl. B. Mathemati-k. Adjunct Petersen.	11-2. IV Cl. B. Græsk. Can-didat Kerrn.
4-6. III Cl. A. Geographie. Adjunct Riellerup.	4-6. II Cl. B. Fransk. Pro-fessor Borring.
6-8. III Cl. B. Fransk. Pro-fessor Borring.	6-8. I Cl. Dansk. Adjunct Rasmussen.

II Classes Læfestue.

- 8-12. V Cl. Religion. Adjunct Jensen.
- 12-2. II Cl. A. Dansk. Adjunct Holbech.
- 4-6. III Cl. B. Ægypt. Adjunct Holbech.
- 6-8. III Cl. A. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.

Fredagen den 19de Juli.

V Classes Læsestue.	III Classes Læsestue.
8-12. VI Cl. A. Mathematik. Adjunct Petersen.	8-11. VI Cl. B. Historie.. Overlærer Espersen.
12-2. IV Cl. B. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.	11-2. III Cl. A. Latin. Adjunct Krebs.
4-7. VI Cl. A. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.	4-6. VI. Cl. B. Fransf. Professor Borring.
	6-8. III Cl. B. Dansk. Adjunct Rasmussen.

II Classes Læsestue.

8-11. V Cl. Fransf. Professor Borring.
11-2½. V Cl. Tydsk. Adjunct Holbech.
4-6. II Cl. B. Religion. Adjunct Jensen.
6-8. II Cl. A. Religion. Adjunct Jensen.

Løverdagen den 20de Juli.

V Classes Læsestue.	III Classes Læsestue.
8-11. IV Cl. B. Tydsk. Adjunct Holbech	8-11½. VI Cl. A. Historie. Overlærer Espersen.
11-1½. VI Cl. B. Religion. Adjunct Jensen.	11½-2. IV Cl. B. Geographie. Adjunct Riellerup.
4-6. III Cl. A. Dansk. Adjunct Rasmussen.	4-6. IV Cl. A. Fransf. Professor Borring.
6-8. I Cl. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.	6-8. II Cl. Fransf. Professor Borring.

II Classes Læsestue.

8-11½. IV Cl. A. Mathematik. Adjunct Petersen.
11½-2. V Cl. A. Græsk. Overlærer Berg.
4-7. II Cl. B. Historie og Geographie. Candidat Dahl.

Mandagen den 22de Juli.

V Classes Læsestue.	III Classes Læsestue.
8-11. III Cl. B. Latin. Adjunct Krebs.	8-11. III Cl. A. Historie. Overlærer Espersen.
11-2. VI Cl. B. Græsk. Rector.	11-2. IV Cl. A. Tysk. Adjunct Holbech.
4-6. VI Cl. B. Geographie. Adjunct Riellerup.	4-7. IV Cl. B. Religion. Adjunct Jensen.
6-8. II Cl. A. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.	

II Classes Læsestue.

8-11. VI Cl. A. Religion. Adjunct Jensen.
11-2. VI Cl. A. Naturlære. Adjunct Petersen.
3½-6. V Cl. B. Græsk. Overlærer Berg.
6-8. II Cl. B. Tysk. Adjunct Holbech.

Tirsdagen den 23de Juli.

V Classes Læsestue.	III Classes Læsestue.
8-11. IV Cl. A. Latin. Candidat Rielsen.	8-12. V Cl. Historie. Overlærer Espersen.
11-2. VI Cl. A. Tysk. Adjunct Holbech.	12-2. III Cl. B. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.
4-7. I Cl. Historie og Geographie. Candidat Dahl.	4-6. III Cl. A. Fransk. Professor Borring.
	6-8. III Cl. B. Geographie. Adjunct Riellerup.

II Classes Læsestue.

8-10½. VI Cl. B. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.
10½-2. IV Cl. B. Mathematik. Adjunct Petersen.
4-7. IV Cl. A. Religion. Adjunct Jensen.

Onsdagen den 24de Juli.

V Classes Læsestue.	III Classes Læsestue.
8-11. V Cl. A. Latin. Adjunct Krebs.	8-11. IV Cl. B. Historie. Overlærer Espersen.
11-1½. VI Cl. B. Tysk. Recitor.	11-1½. III Cl. A. Religion. Adjunct Jensen.
4-7½. VI Cl. A. Græsk. Overlærer Berg.	4-7. II Cl. A. Historie og Geographie. Candidat Dahl.

II Classes Læsestue.

8-10. II Cl. B. Dansk. Adjunct Holbech.
10-2½. V Cl. B og A. Mathematik. Adjunct Petersen.
5-7½. III Cl. B. Religion. Adjunct Jensen.

Torsdagen den 25de Juli.

V Classes Læsestue.	III Classes Læsestue.
8-11. V Cl. B. Latin. Adjunct Krebs.	8-10½. III Cl. A. Tysk. Adjunct Holbech.
11½-2. I Cl. Religion. Adjunct Jensen.	11-2½. VI Cl. B. Latin. Overlærer Berg.
3½-6. IV Cl. A. Naturhistorie. Adjunct Biellerup.	4-6½. IV Cl. B. Fransk. Professor Borring.
6-8. II Cl. B. Naturhistorie. Adjunct Biellerup.	6½-8½. VI Cl. A. Hebraisk. Adjunct Krebs.

II Classes Læsestue.

8-10½. III Cl. B. Mathematik. Candidat Dahl.
10½-1. VI Cl. A. Geographie. Adjunct Biellerup.
5-8. IV Cl. A. Græsk. Candidat Berrn.

Fredagen den 26de Juli.

V Classes Læsestue.	III Classes Læsestue.
8-10. II Cl. A. Ægypt. Adjunct Holbech.	8-11. IV Cl. B. Latin. Candi- dat Rielsen.
10-12. I Cl. Ægypt. Adjunct Rasmussen.	11-2. III Cl. B. Historie. Over- lærer Espersen.
12-2½. VI Cl. B. Hebraisk. Adjunct Krebs.	3-5½. III Cl. A. Mathematik. Candidat Dahl.
5-8. V Cl. Geographie. Adjunct Riellerup.	5½-8. VI Cl. B. Naturlære. Adjunct Petersen.

II Classes Læsestue.

- 8-11. V Cl. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.
 12-2½. IV Cl. A. Geographie. Adjunct Riellerup.
 4-6½. VI Cl. A. Ærtef. Professor Borring.
-

Løverdagen den 27de Juli Eftermiddag 6-8 afholdes med samtlige Classer Gymnastikprøven af Lieutenant v. Holmsted.

Løverdagen den 27de Juli om Formiddagen kl. 8 prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple; Mandagen den 29de Juli afholdes Lærerforsamling i Anledning af Censuren; Onsdagen den 31te Juli kl. 12 foretages Translocationen. Sommerferien varer fra 1ste til 31te August, og Mandagen den 2den September begynder Undervisningen for det nye Skoleaar.

Til at overvære den mundtlige Examen og Translocationen indbydes herved Disciplenes Fædre og Foresatte samt andre Skolens og Videnskabernes Velhyndere.

Metropolitanskolen i Juli 1850.

B. Borgen.
